

4050 12438
DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 118478

Đàn - bà

MỖI SỐ 0\$08

THƯ TỪ NGÂN-PHIẾU
XIN GỬI VỀ:

La Directrice du
Tuần-báo ĐÀN-BÀ
76, WIELE, HANOI

Ở NAM - KỲ ĐĂNG
QUẢNG-CÁO DO NƠI
M. TẾ - XUYỀN
40, Guillaumont, SAIGON

TUẦN BÁO XUẤT BẢN NGÀY THỨ SÁU — NĂM THỨ NHẤT — SỐ 11 — 2 JUIN 1939

NỮ' HỌC-SINH VIỆT-NAM

L. T. S. — Đó là đầu đề một bài báo của bà Marguerite Triaire đăng trong *Est* vì chúng tôi lược dịch dưới đây. Bài của bà đáng chú ý là chỗ bà nhận thấy rằng bạn gái Việt-nam trong khi mê mải đi trên đường học mới đã bỏ hết cả những lễ giáo xưa, nó là một thành trì kiên cố để giữ vững tinh-thần người dân bà Việt thừa trước. Đã vậy, các bạn gái ấy lại không có cả « những khi giới của những người dân bà tây-phương mà các bạn đang mong bắt chước. Những thứ khi giới đó, theo bà Triaire, đều do đạo gia-tô là chủ động; Tất cả tư tưởng âu-tây tạo nên do đó; bà có ý nhắc chị em sao không để ý đến tinh thần gia-tô đã « giúp cho người dân-bà tây phương sống, và trong những lúc thất bại thì có thể ngược mắt lên cao để tìm sự an ủi »

Vẫn biết chúng tôi không nói đến phương diện tôn-giáo tín ngưỡng của tinh thần gia-tô nhưng chúng tôi cũng không đồng ý với bà Triaire cho rằng nếu « bỏ cái tinh thần cũ của mình khởi nguồn ở không giáo, phật giáo, thì lúc theo âu học phải nhập lấy cái tinh thần âu tây khởi nguồn ở gia-tô-giáo. » Chúng tôi sẽ nói lại rất cặn kẽ về vấn đề này trong một số báo sau.

SUNG-sương như đám con trẻ vừa được thấy cánh cửa vườn xưa nay vẫn đóng kín, con mắt tò mò chẳng được ngắm nhìn, các nữ sinh say sưa đi khám phá những sự hiểu biết mới cho thỏa lòng khao khát!

Dù là nữ-sinh bực tú-tài, học-sinh trường thuốc hay bào-chế, hoặc ban canh-nông, các nữ-sinh ấy say sưa hớp cốc rượu mới là nền học thuật thái-tây, và dự bị ứng-cử tất cả các kỳ thi, lòng chăm chăm muốn đi tới đích.

Hằng bao nhiêu thế-kỷ gia công tìm kiếm, chúng tôi mới xây dựng nên nền học thuật thời. Cái tinh-túy hay ho

nhất của nòi giống chúng tôi đã bày cái kết quả bao sự trầm ngâm trong một thiên tổng luận những ý tưởng đại cương, hay trong những chủ nghĩa triết-lý. Cái thiên tài âu-tây đã lộ ra ở một mớ tác-phẩm văn-chương mỹ-thuật. Cả một vườn hoa sầm uất ấy đã dần dần tạo nên bởi một nòi giống thông minh, trời phú sẵn, và bây giờ tự đem cung ứng với tất cả vẻ hùng tráng, sự rườ rào, sự phức tạp cho những con mắt ngạc-

nhien, của các thiếu-nữ An-nam.

Những bà mẹ các cô ấy không biết chữ và bị đúc nắn theo một lễ giáo tỉ mỉ nó định hạn ngặt nghèo cách xử thế của các bà, những cử chỉ phải noi đúng tùy theo mỗi trường hợp và dạy cả lời ăn tiếng nói cho các bà nữa. Đây là một tình thế vững vàng, dấu cá-nhân của các bà chẳng được phát triển rộng rãi,

nhưng đã tránh cho các bà những sự bất thường trong cuộc đời và cấm chỉ hẳn sự liêu-lĩnh. Còn bây giờ con gái

các bà cùng ngồi một lớp học với con trai, đi xe đạp, ăn nói tự do với bạn trai và cùng hưởng chung một nền học.

Các cô biết đọc, và các cô lợi-dụng sự biết ấy.

Các cô đọc gì? Đọc tất cả những sách vở nào các cô có thể đọc được.

Nhiều nhất là tiểu-thuyết. Paul và Virginie vẫn được đọc nhiều. La Petite Fadette (G. Sand) những tác-phẩm của Dumas, Daudet, Voltaire, đọc tập thư tín của Flaubert, các cô cũng đọc cả tập thư của Sévigné, ấy là các cô bảo tôi thế. Các cô ưa thi sĩ Pháp nhất là Lamartine, Vigny, Musset rồi đến Hugo.

Các cô đọc những sách bình luận văn-chương, đọc sử-ký, triết học, đọc cả những tiểu-sử các danh nhân.

Có chút thì giờ rồi nào là các cô đọc, hăm hở muốn biết, muốn bao quát tất cả, chỉ sợ không kịp khám phá một chỗ nào trong cái tòa lâu đài nguy nga kia vừa thoát mở ra cho các cô. Lối kiến trúc rườ rào sung túc của nó khác hẳn với lối kiến trúc chỉ rất về văn-học của cái lâu đài xây dựng bởi tổ-tiên của các cô.

Khi các cô nghĩ đến sự thành thân, tôi nhận thấy rằng các cô cũng không lấy làm sợ hãi lắm, bởi vì cha mẹ bây giờ đã mới hơn, không ép con nhận một cuộc hôn nhân mà chúng không thuận.

(Xem tiếp trang 3)

KỶ SAU:

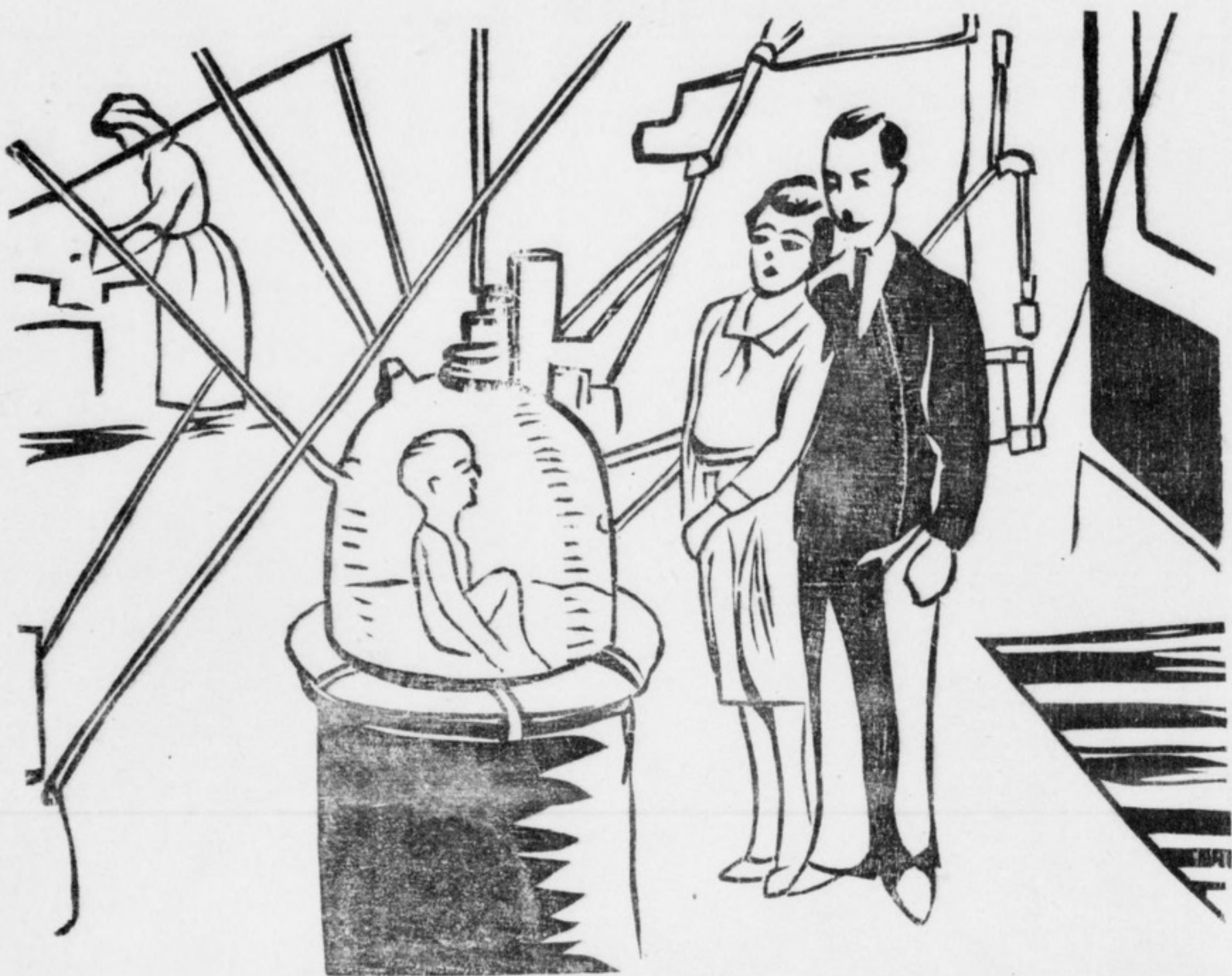
Thần-dồng Thần-dồng

Đọc-giả hãy đón coi số đặc biệt về các Thần-dồng trên thế-giới (Toàn tranh ảnh)

CÓ THỂ MUỐN NGƯỜI KHÁC ĐỂ CON DÙM MÌNH

NHIỀU người đàn-bà sinh bình ốm yếu không thể nào chữa đẻ nhiều mà khỏi vô hại. Cái thai tốt nằm trong bụng người mẹ yếu, về sau cũng hóa ra đứa con không khỏe. Có người vì sự chữa đẻ mà sinh tật bệnh đủ thứ, hoặc sợ tiêu mòn nhan sắc, và sức khỏe, thành ra họ cự tuyệt sanh sản.

cho tới ngày họ đẻ dùm nữa, « Sau khi muốn được người chịu đẻ dùm đó rồi, hai bà cùng lại ông thầy ngoại khoa chuyên môn đẻ ông mổ bụng lấy cái thai của bà ra, rồi lại mổ bụng bà kia mà bỏ vào, đến đủ ngày tháng sanh nở, họ đẻ dùm con ra, bà lại ăm về. Thế là xong việc.

Hình đứa nhỏ được 3 tháng nuôi bằng máy

Việc sản dục đã làm cho nhân loại phần thịnh và gia - đình vui vẻ bao nhiêu, cũng làm cho người đàn-bà nặng nhọc đau đớn bấy nhiêu.

Bởi vậy, khoa học đã tìm ra cách cứu giúp chị em rất tài tình : muốn đẻ. Nghĩa là muốn người đàn-bà khác đẻ con giùm mình, cũng như muốn vú nuôi con thay mình để mình được rảnh rang, khỏi bụng mang dạ chứa, mệt nhọc, đau đớn. Các bà chớ vội tưởng tượng những truyện thần tiên quái hoặc chi đâu, hãy nghe vầy. « Muốn đẻ là: sau khi chính bà thọ thai rồi, vì một lẽ gì bà muốn tránh sự mang nặng ấy thì bà tìm một người đàn bà khác làm nghề đẻ muốn cố nhiên nghề chuyên môn này sẽ xuất hiện — bà nhờ họ hoặc thuê liền họ sẽ mang dùm cái bào thai trong bụng họ sáu bảy tháng

Theo tạp-chí « Ken » của Huê-kỳ ra ngày 12 - 1 - 39, bác-sĩ Keatty đã tìm ra phương pháp ấy và gần thành công hoàn toàn. Ban đầu ông đã thực nghiệm cho loài thỏ, thấy được kết quả mỹ mãn.

Trước ông đã thử lấy bào

thai nuôi trong hòm kính khoa học có chỗ thông hơi, có cách nuôi dưỡng y như trong bụng mẹ, khi đủ ngày tháng thì lấy đứa nhỏ ra. Nhưng bác-sĩ cho cách này nguy hiểm sao bằng nuôi bào thai ở ngay trong bụng người đàn-bà, theo cách thiên nhiên, hoàn toàn, và chắc chắn hơn.

Trong bụng người đàn - bà « đẻ muốn » chỉ là một « nhà trọ » tạm thời cho đứa trẻ.

Nhà bác-học Huê-kỳ còn đang tìm tòi chế hóa cho phương pháp mình phát minh được hoàn hảo hơn để đem ra thực dụng với bất cứ ai muốn « muốn đẻ » hay « đẻ muốn ».

Ngày ấy chắc không xa.

(LƯỢC TRÍCH BÁO MAI)

Lời bàn của « Đàn Bà »

Nhưng người ta tự hỏi không biết người đẻ muốn thế cái tình mẹ con có còn thâm thúy như bây giờ không? Vì tình mẹ con tại sao mà có, nếu không tự từng chút một nhọc khi mang cái thai trong bụng và đau đớn khó nhọc khi sinh con?

Vả lại mổ bụng lấy cái bào thai đặt sang bụng khác, đã chắc ít nguy-hiểm hơn sự sanh sản sao?

Cùng các bạn đọc báo

Các bạn nhận báo số này là số 11 rồi, xin các bạn vui lòng mua mandat về cho, chúng tôi cần đến tiền mua từng hạn của các bạn để chấn chỉnh tờ báo một ngày một hơn!

Đ. B. T. B.

« Nhảy đầm » là một thú tiêu khiển nhả nhặn trong trường xã giao của người Pháp, các ông phần nhiều đã hiểu như thế cả; vậy khuyên ông khi đỡ người đàn - bà, ông chớ gò mạnh tay quá, vì như thế — xin lỗi ông là một cử chỉ kém giáo dục!

Và khi « nhảy » ông chớ nên uốn éo làm nhiều điệu bộ quá hoặc tìm lối nhảy lạ để dấn vào chân người đàn - bà... quả thật không đẹp mắt.

Nếu ông biết tự trọng, xin chớ mời người đàn-bà tới ba lần khi họ đã kiếm có đề từ chối hai lần trước rồi.

Bà THANH

Thưa bà đừng nên cho các cháu bé đi xem hát khuya, rồi nó ngủ bà phải ăm hay nó khóc ăm ỹ thì thật là phiền cho cả mọi người. Và cũng hại cho sức khỏe của nó nữa,

Đi ra đi vào lẩm ở trong nhà hát là không nên, nếu lại làm rầm rầm khi vở đương diễn thì thật là con người vô ý quá,

Cô BÓN

Khi nói truyện với khách mà bà cứ khoe mãi chồng bà thế này... chồng bà thế nọ... chúng tôi chán tai lắm, cho dầu chồng bà có là ông giời con!

Ông LONG

Tôi biết rồi, bây giờ bà đã có tiền, bà sắp tậu ô-tô, bà sắp cho con gái học đàn... thì tùy đấy! làm sao mà lần nào gặp ai bà cũng cứ kể mãi! Riêng tôi bị nghe đến năm lần rồi.

Ông BIÊN

Này ông ạ, ngồi nói truyện với khách, nhất là khách đàn-bà, ông hãy liệu tính thì giờ trước đi hoặc nên kín đáo hơn, chớ đừng chốc chốc ông lại dở đồng hồ ra xem một cách thần nhiên như ý rằng: Ngồi nói truyện với bà chán lắm, mất cả thì giờ!

Bà N

Pharmacie TIN

MỘT HIỆU THUỐC TÂY
BAO GIỜ
CŨNG CÓ THUỐC MỚI
CHÍNH CHỦ NHÂN TRÔNG
CƠI, TIẾP ĐÃI NIỀM NỖ

5, 7, Place Neyret 5, 7, — Hanoi

Ông đừng tưởng rằng nói xấu một người đàn-bà với người đàn-bà thì họ ưa đâu ! Trái lại, họ sẽ ghét ông trước đấy.

Tôi bảo thật mà !

Cô SÁU

Ở nơi công chúng, xin ông chớ vô ý cứ thở hơi thuốc lá làm thành những vòng tròn như khi đùa với các em bé ở nhà.

BÍCH-THỦY

Chị tuyết Vân

Phải viết cho chị những giọng này, cũng là một điều khổ tâm cho tôi lắm ! Nhưng ngoài chị ra tôi không biết than thở cùng ai được, vậy chị vui lòng đọc những lời dưới đây của tôi nhé :

Chị ạ, cảnh gia- đình tôi, trước kia thế nào, chị đã rõ ! Vậy mà không hiểu sao từ ngày tôi sinh thằng cháu được ít lâu, nhà tôi bỗng đổi hẳn tính nết : Trưa, đi làm về, ăn vội ăn vàng là lại chúi vào ngủ, tối, ăn xong, mười tối y như mười : bỏ đi chơi đến tận 1, 2 giờ sáng, chả còn nhìn chị đến vợ con cả. Buồn nhất cho tôi là nghe đâu nhà tôi mê một vũ-nữ nên tối nào cũng phải đến tiệm hân làm, để hết giờ làm của hân là lại giắt nhau đi. Tôi, vì thế nên đâm ra chán nản, chả còn thiết một cái chi ở đời này hết ! Mà chị ạ, giá lúc nào và với ai tôi cũng có quyền gắt gỏng thì tôi thấy như nhẹ được lòng đi.

Bạn chị : LAN

Chị Lan

Tôi rất buồn cho cảnh chị hiện giờ, nhưng - xin lỗi chị - tôi cũng lại giận chị nữa ! Chỗ chị em, tôi nói thực, chị giận tôi cũng nói : Sự chênh lệch đối với vợ con của anh ấy, một phần lớn là lỗi tại chị ! Chị đừng ngạc nhiên ! Tôi còn lạ gì chị, trong thời-kỳ chúng ta ở gần nhau, đã bao lần tôi khuyên chị nên đề tâm đến sự điềm trang một chút một chút thôi ! chị nhớ cho : Sự « điềm trang » đây không phải là sự « làm đom » như chị vẫn tưởng đâu nhé ! — thì chị lại cười và bảo : — « Chà ! Có chồng rồi, cần gì mà phải « làm dáng » ! Vợ chứ có phải người yêu đâu mà lúc nào cũng cần phải làm đẹp ở trước mặt người yêu » ? — Tôi biết nói cũng vô ích, phải đợi một trường hợp xảy ra mới mong

(Xem tiếp trang 6)

Nữ' học-sinh Việt-nam

(Tiếp theo trang nhất)

Các cô vẫn đom đáng rất đom đáng. Chiếc áo giải, đại cương thì vẫn theo lối cổ, chỉ đổi mới một vài phần nhỏ trong thân áo, rất thích hợp với dáng người mảnh rẻ của các cô, làn tóc mượt không bó chặt trong chiếc khăn như trước nữa, buông thõng và bới lên đằng sau gáy. Thường các cô trông rất có duyên, một thứ duyên hơi kiểu cách. Các cô cũng đã dùng đến phấn son một cách khéo léo để tăng thêm vẻ đẹp cho nụ cười.

Tóm lại, các cô rất sung sướng, và ít thắc mắc. Các cô hình như không biết mình đang làm một việc thí nghiệm nguy hiểm không người diu dắt, vô tâm không biết có những sự nguy hiểm trong cuộc thí nghiệm đang làm. Những cô được đi học phần nhiều ở những gia đình phong túc cả, và dầu không phải gánh vác cái sinh-kế của gia đình, đó là phần việc bọn nam nhi. Bởi thế nên sự nguy hiểm tôi nói trên kia thuộc về một phạm-vi khác. Lễ giáo cổ là một bức thành trì kiên-cố mỗi ngày bây giờ đổ sứt mất một ít. Các cô thiếu nữ mới không cần cái thành trì ấy nữa chẳng ít thì nhiều. Các cô không thể trông mong tìm được ở nền

lễ-giáo ấy, đã bị bỏ hoang phế, một người hướng đạo chắc chắn có thể ứng cho mình một phương xử-thế, một sự nương cậy vững vàng, có thể dẹp đều khổ não, là một mối an ủi thiêng liêng khiến trong những ngày phấn-đấu gay go, vẫn có thể ngược cao đôi mắt.

Vẫn biết sự thờ phụng tổ-tiên chưa mất hẳn ở xứ Annam. Nhưng cái tôn-giáo nửa dụng vật vì những đồ cúng tế, những cái lạy lục ấy, trong cơn gió lốc này, có thể mang đến một sự cứu giúp gì cho các cô ?

Khổng giáo chỉ là một thiên luân-lý thực-hành.

Phật giáo thì hầu suy, đến nỗi chỉ còn một ít hình-thức đã làm sai lạc đi, không còn nhận thấy trong các chùa chiền mà các cô gái mới ít đến nữa hay chỉ đến với mẹ. Ngay dầu Phật giáo có chấn hưng tự uyên nguyên của nó đi nữa thì cái chủ nghĩa ấy trầm tĩnh quá, cái chủ nghĩa riêng hân của Á-Đông, có thể nào thích hợp với thanh niên đã uốn nắn trong những trật tự hoạt động của Âu-tây ?

Chẳng phải có sự trái ngược là gì khi trí thức và linh hồn lại khơi ở hai nguồn khác nhau ? Và phật giáo có khi nào đóng khung cho cái học thuật

của các người ấy là cái học thuật Gia-tô.

Nhiều người trong số những người đã dày công gây dựng nên nền học thuật ấy đã muốn chối rằng Gia-tô-giáo không có phần gì vào đấy.

Nhưng Gia-tô-giáo không phải chỉ là một sự tin ngưỡng một chiếc áo muốn kiếm có nào để bỏ ra cũng được. Đây là một dấu hân sâu, một hình thức của tư tưởng, một tổng hợp tất cả những khuynh hướng. Từ bao nhiêu thế-kỷ nay, tinh thần Âu-tây vẫn là tinh thần Gia-tô. Ý muốn của mấy người phản đối, ngay những người ấy là bậc thiên tài, cũng không làm sao lung lạc được mỗi tinh thần ấy và họ vẫn có tinh thần Gia-tô bởi cái nguồn gốc của họ, của nòi giống họ, những khuynh hướng và cả sự kết hợp của trí thức họ nữa.

Tôi nghĩ đến những thiếu-nữ nhỏ kia hăm hở tiến đến chỗ thái thái cái học thuật của chúng tôi. Các cô nuôi trí thức bằng những thứ đã giữ vững trí thức chúng tôi, nhưng phần đông các cô không biết cho linh hồn mình cái thứ đã nâng đỡ linh hồn chúng tôi trong cuộc sống, trong lúc đau đớn và trong khi chết.

Thấy các cô không một thứ khí giới hộ vệ tinh thần, lòng tôi nao một nỗi lo buồn thân-ái. Tôi muốn được bảo những thiếu nữ ấy rằng : « Hồi các cô gái bé Annam, các cô dự bị vào một cuộc phấn đấu như các chị em cô ở Tây phương, các cô chớ xông vào cuộc phấn đấu ấy, nguy hiểm thay, không một thứ khí giới của tổ-tiên và đại đột không có cả những khí giới của chúng tôi nó bảo đảm chắc chắn sự đắc thắng của chúng tôi và khi thất bại, nó là mối an ủi cao quý nhất của chúng tôi.

Marguerite Triaire
THUY-AN dịch

Pharmacie J.-MUS

MỘT HIỆU THUỐC TÂY LỚN
NHÚT Ở SAIGON. THUỐC
MỚI, GIÁ HẠ, TIẾP ĐAI CÁC
THÂN CHỦ VIỆT-NAM RẤT
CHU ĐÁO XIN MỜI QUÝ BÀ
TỚI THĂM MỘT LẦN SẼ BIẾT

SAIGON — Rue Catinat — SAIGON

LỰA TRỌN ĐỒ ĂN THƯỜNG NGÀY

Thói thường của người ta, bao giờ có dịp gì như ngày giỗ, ngày tết, đám cưới mới làm thức ăn ngon thì trái lại tôi khuyên các bạn, không bao giờ nên theo thói cũ ấy. Vì đó chỉ là biểu hiện cho sự lười biếng, vụng về, kém sự chế biến và khinh thường sức khỏe của chồng con, là những người suốt đời phải sống bên cạnh các bạn.

Muốn tỏ hết đức tận tụy của người đôn-bà tốt và chánh những cử-chỉ thờ ơ với gia-đình, các bạn bao giờ cũng nên để tâm suy tính đến sự ăn uống của tất cả nhà cho được cẩn thận, sạch sẽ và có giới hạn. Không phải là tôi khuyên các bạn nên cho ăn nhiều thức ăn trong một bữa, hay là dùng tiền một cách hoang phí quá. Mâm cao cổ đầy, thường ngày chỉ làm hại cho bộ máy tiêu hóa. Ăn thịt nhiều ăn luôn thịt cũng là một điều nên tránh. Món ăn phải điều-hòa, có thịt cá cũng phải có rau quả. Hiện nay các thứ hoa quả, rau, đậu chiếm một phần quan trọng trong sự ăn uống. Người ta nghiệm thấy các thứ quả tươi, rau sống có nhiều sinh tố (vitamines) cần cho thân thể người ta, chẳng kém gì các vị thuốc bổ.

Những nhà bác sĩ chuyên môn khảo cứu về các thực-phẩm, thường khuyên người ta nên ăn nhiều rau quả hơn là thịt cá, vì những người ăn nhiều rau quả thường được khỏe mạnh tươi trẻ, về phần tinh thần họ lại có bộ óc thanh khiết nhanh nhẹ hơn người ăn thịt.

Người ta tìm thấy đủ các thứ sinh tố trong rau quả, như nước cam, nước chanh, cà rốt bắp cải có nhiều sinh tố A. C. Trong ngũ-cốc, bột malt, cà chua, rau muống khoai tây, quả mơ có sinh tố B. Trong rau diếp, crêsson, đậu nành có sinh tố E. Đều là những sinh tố cần cho thân thể người ta cả.

Thức ăn của người Annam ta rau quả chỉ chiếm một số ít. Muốn cho thích hợp với sự cần sống hiện thời, ta nên nấu nướng pha các thức ăn của người phương Tây, tưởng không phải là điều không cần có.

Trong những nhà có người nội trợ giỏi, sự ăn uống nên sắp đặt cho có thứ tự, thức ăn hằng ngày phải có hạn định. Nên có những toa ăn treo ở dưới bếp, để tiện thay đổi trong một tuần lễ. Đồ ăn mỗi bữa chỉ nên cho ăn độ ba món, nhiều quá là bốn món. Nhưng món nào cũng cần phải cho thật khéo. Nấu nướng cho vừa lửa, nghĩa là thức nào đáng để chín, thì cần nấu cho thật mềm, món nào đáng ăn nửa sống nửa chín, thì phải nấu cho đúng cỡ, không được quá lửa. Vài ba món ăn thơm ngon, còn hơn một mâm đầy không thứ nào ra sao cả. Bao giờ cũng cho ăn buổi trưa, nhiều đồ ăn hơn bữa tối, nhất là thịt, như thịt lợn ở xứ ta chỗ nào cũng làm lợn về buổi sáng, buổi ấy là thịt đương tươi, và trong sạch.

Buổi chiều, thì tìm các thức ăn thích hợp với chợ chiều như cá, tôm, trứng, rau... Nên cho ăn về buổi chiều những món ăn nhẹ nhàng và dễ tiêu-hóa.

Nơi ăn cũng phải là những chỗ ngồi sạch sẽ, nếu có thể, nên trải khăn bàn, để khăn ăn trắng sạch cho có vẻ hoa mỹ, có ý làm tăng sự ngon lành trong bữa ăn.

Trẻ con của ta lúc biết ăn cơm là lúc mau gầy hơn cả. Cũng vì sự ăn uống của trẻ con đối với người mình vẫn chưa là vấn đề nên chú ý. Biết bao nhiêu bà mẹ xưa nay, hề thấy con ăn được cơm là cho ăn toàn cơm hột lẫn với canh, đậm thêm miếng dò hay miếng thịt kho mặn. Đứa bé vì thế càng ngày càng gầy yếu, xanh xao hoặc có đura béo, cũng béo bệu, thịt nhẽo, da thường mai mai.

Tôi nghiệm thấy sự cho trẻ con ăn như thế thường là do sự không cẩn thận. Dạy dỗ đứa trẻ lúc mới biết ăn còn non yếu, có đâu như bộ máy tiêu hóa của người lớn. Mặc dầu chúng nó có mấy cái răng, cũng vẫn chưa có thể ăn cơm hột được.

Muốn cho trẻ con ăn uống cẩn thận hơn, người mẹ cần để ý sau khi đura bé thôi bú, nên cho ăn những đồ ăn rất nhẹ, như lòng đỏ trứng, khoai tây hay khoai lang tán nhỏ, các thứ légumes nấu chín lấy nước. Khi đã cho ăn cơm, thì phải nấu thứ cơm riêng thật nhão, trộn với trứng, khoai v, v... Không nên cho trẻ ăn thịt sớm, thịt cá đã lâu tiêu, lại hay dính vào răng, trẻ con bị sâu răng là tại thế. Phải cấm sự ăn cơm lẫn với canh mặc dầu đối với đứa trẻ lớn cũng vậy, cơm canh lẫn lộn chỉ giúp cho chúng dễ và lười ăn vào miệng, không cần nhai kỹ. Canh chỉ nên để uống trước hay sau khi ăn cơm tùy ý.

Hoặc mỗi khi có thứ canh cần phải ăn với cơm, thì chỉ chan thật ít. Nên cho trẻ ăn rau quả nhiều hơn thịt. Một nhà bác sĩ Hoa kỳ đã thí nghiệm lâu năm về sự nuôi trẻ con, khuyên người ta cho một đứa con trai mười hai tuổi, ăn trong một tuần lễ 450 gam thịt cá thì phải cho ăn 1k500 gam khoai 1k 600 gam rau, đậu, một kilo quả tươi mới đủ được. Rau, đậu cho trẻ con ăn nếu không tán nhỏ, cũng nên làm rất mềm. Quả tươi phải lựa những thứ ngon bổ, như chuối cam, quýt, hồng, na, nho, táo tây v. v.. không nên cho ăn những quả chát, chua, hoặc những quả ăn vào có nhiều chất nóng, như ớt, lựu, mơ, mận.

CON ONG

Tuần - báo - độc - lập - trào - phúng, Văn - chương, Xã - hội, xuất bản ngày Chủ-nhật.

16 trang lớn: Giá 0\$10.

Trong mỗi số đều có những mục đặc-biệt:

Lời ong tiếng vè — Con ong cái kiến — Vové mấy điệu — Hình ong vẽ — Chén mật — Tuần « ong mật » — Ong gầy mật — Tin Ong v.v..

Chủ bút: Tam-lang Vũ đình-Chi.

Chủ-nhiệm: Nghiêm xuân-Huyền.

Giá báo: Mỗi số 0\$10, 3 tháng 1\$25, 6 tháng 2\$40, 1 năm 4\$50.

Công sở và nước ngoài: Giá gấp đôi.

Thư và mandat mua báo xin gửi cho: M. Le Directeur du journal « Con Ong »

N. 37, rue des Eventails, Hanoi

MỘT QUYỀN SÁCH LẠ

Một quyền sách chưa từng thấy ở thư-viện Đông - dương là cuốn « ĐÁNH MÁY CHỮ » dạy trong một tuần lễ biết đánh nhanh, dùng được cả 10 ngón tay và không cần phải nhìn vào máy.

Tác-giả: Vũ-Thị LỆ-DUNG. Giá 0\$20.

Bán tại trường Vũ-Khuê, 1 Av. Général hoBict Hanoi.

NHỮNG NHÀ PHÁP-LUẬT VÀ TRẠNG-SƯ Ở HANOI TRẢ LỜI:

NGU'Ò'I DÀN-BÀ VIỆT

Đã đến trình-độ làm trạng-sư chưa?

(Tiếp theo kỳ trước)

Phỏng-vấn của THUY-AN

Các bạn đọc hẳn đã biết đạo sắc lệnh của ông Giám-quốc Pháp mới ban hành cho phép người đàn-bà Việt từ nay được làm trạng-sư ở xứ Đông-dương. Vậy mà hội-đồng các ông trạng-sư ở Saigon vừa ngỏ ý phản-đối đạo sắc-lệnh ấy, viện lẽ rằng: người đàn-bà Việt chưa đến trình-độ làm trạng-sư. Lại nhĩ. Những các ông vẫn giữ chức-trách bênh vực sự bất công của kẻ khác, những ông có những tư-tưởng quảng-đại thể mà lại đi phản-đối việc bạn gái được khoác cái áo giống như của các ông? Một ý-tưởng cạnh-tranh? Một yền tri khinh bỉ cổ truyền người đàn-bà? Các ông trạng-sư ở trong Nam đã vậy, còn các ông ở ngoài này với những nhà pháp-luật? Phản-đối hay tán-thành? Các bạn đọc những bài phỏng-vấn các ông trạng-sư và các nhà pháp-luật ở dưới đây.

Trạng-sư Trần-vă-Chương với vẻ mặt hòa nhã, vui vẻ trả lời: Nếu đàn-bà Việt-Nam được làm trạng-sư ở Đông-dương thì lại « tiến » hơn nữ-trạng-sư bên Pháp nghĩa là làm cả chức vụ « biện hộ » nữa.

— Ngai có tưởng rằng đàn-bà Việt-Nam có thể kiêm cả chức vụ ấy không?

Trạng sư Chương có dáng ngờ vực:

— Tôi e chị em không có sức mà làm vì là một công việc rất nặng nhọc. Công chúng mình còn có một ý tưởng rất thiện đối với nghề trạng sư. Vì công chúng chỉ biết chúng tôi lúc chúng tôi cãi ở trước tòa, mà lúc cãi ở tòa là lúc chúng tôi được giải trí, chơi rỗi đây. Công việc chính, công việc nặng nhọc là ở cả các việc làm lý đoán, tra xét những tập hồ-sơ này.

Trạng sư Chương giơ tay chỉ những tập hồ sơ chất đống trên bàn và trong chiếc tủ gần đây. Tôi cũng hơi ngốt cả người, còn gặng:

— Thế các người giúp việc của ngài?

— Chỉ là để giúp những việc ngoại phụ mà thôi. Người chủ phải coi đến tất cả chứ. Ở Pháp người trạng-sư nhàn hơn lắm. Thường họ chỉ cãi ở những tòa

trừng trị, gặp một việc thuộc tòa Hộ thì đã có những nhà biện hộ thực thụ sắp đặt trước hồ sơ, lý đoán, họ chỉ có việc đến tòa... cãi. Một nữ trạng sư ở Đông-Dương kiêm cả chức biện hộ, bà không thể tưởng tượng được sự khó nhọc đến bức nào, ấy là không kể mỗi ngày còn phải tiếp khách hàng.

— Vậy, ngài không đồng ý về việc đàn bà Việt-Nam làm trạng sư?

— Phải tôi không đồng ý, chỉ vì sợ bạn gái không có sức khỏe mà làm việc thôi. Tôi không dám nói đến tài trí.

Và mỉm cười trạng sư tiếp luôn:

— Làm công việc này, rồi sắc đẹp của các bà chắc mau già...

Tôi hỏi nốt: Nhưng chắc ngài không phản đối hẳn, như

các bạn đồng nghiệp ngài ở trong Nam?

—Ồ không.

Tôi nghĩ đến những người khách mà ông Chương còn phải tiếp, đang đợi đến lượt mình ở phòng bên, vội đứng lên từ giã.

Một vị quan tòa không muốn cho tôi nói đến tên ở trên báo nhưng vui lòng giả lời câu phỏng-vấn của tôi.

« Đàn bà càng ngày càng « muốn được làm tất cả những « công việc của đàn ông. Tôi « không lấy làm lạ sự đàn bà « được làm trạng sư ở Đông- « Dương; Vẫn biết ở Đông- « dương nữ trạng sư được rộng « quyền hơn ở Pháp là lĩnh cả « chức trách làm việc biện hộ « nữa. Công việc nặng nhọc lắm « nhưng sẽ là một dịp cho chúng « ta được xem cái tài lý đoán « của các bà, ngoài cái tài ăn nói « có tiếng xưa nay của phe đàn « bà.

Ông tòa vừa cười một cách khô-hài vừa nói thế.

Trạng sư Dunezat được báo chí chú ý đặc biệt dạo gần đây về vụ ông bào chữa cho báo Thời-vụ.

— Tôi tưởng rằng sớm quá! Đó là câu trả lời vắn tắt của trạng sư cho câu tôi hỏi: « Ngài nghĩ thế nào về đạo sắc lệnh cho phép đàn bà Annam được làm trạng sư ở Đông-

dương? » Trạng sư Dunezat tiếp thêm một câu: Hình như đàn bà Annam đã có ai đầu cử nhân luật đâu?

Tôi vội cãi: Có một bạn gái đã thi hai phần cử nhân ở đây vừa sang Pháp thi nốt phần thứ ba, một cô đã xong cả văn bằng cử nhân luật rồi hiện ở Phan-thiết và một cô nghe đâu đang làm luật sư ở Montpellier bên Pháp.

Trạng sư Dunezat phản nản nói như rồi: « Tôi chưa biết rõ « đạo sắc lệnh bà nói đó như « thế nào. Hội đồng luật-sư « chúng tôi chưa nhận được « tin tức chính thức về việc « đó và khi ban hành đạo sắc- « lệnh kia người ta có hỏi gì « đến ý kiến hội đồng luật-sư « chúng tôi đâu, cũng như « những sắc-lệnh về báo chí « người ta cứ việc ban hành « chẳng thêm hỏi gì đến các « nhà báo cả.

« Bởi thế nên tôi chưa có « một ý kiến gì nhất định « đối với việc ấy.

— Nhưng xem ý ngài như không tán đồng đạo sắc lệnh ấy? Trạng sư cũng nói lảng: « Bà « muốn biết rõ ý kiến của luật- « sư chúng tôi, bà nán đợi trong « mấy hôm nữa thế nào hội « đồng luật sư của chúng tôi, « ở đây cũng họp đề đề nghị « đến đạo sắc lệnh.

Tôi hỏi gặng: Nhưng ngài có tưởng rằng đàn-bà Việt-nam có thể làm được cái nghề nặng nhọc này?

Hơi ngờ vực, ông nói đến nữ trạng sư ở Pháp: « Hình như các « nữ đồng nghiệp của tôi ở pháp « chẳng được nhiều kết quả « trong nghề nghiệp mình. Tự « trung chỉ có một hai người... »

Hỏi thế cũng đủ rồi, tôi ra về mong đợi được thuật lại cho bạn đọc ý kiến của hội đồng luật sư ở đây đối với việc đàn-bà Việt làm trạng sư.

THUY-AN

RIÊNG CÁC BÀ CÁC CÔ

Tôi ở nơi thôn-quê!!

Tôi có môn thuốc lá nam chữa Sẩn-hậu và môn thuốc chữa xấu máu kinh-nguyệt không đều rất hay, giá bán: Sẩn-hậu 1p.40, Xấu máu 1p.10. Còn tiền cước thì tính sau. Ai mua thuốc thì trả cho tôi tiền trước, tiền mandat thì đề: Madame Hoàng-thị-Kính ở làng Đại-dồng, huyện Thạch-thất, Sontây

CHUYỆN RIÊNG

(Tiếp theo trang 2)

chị tỉnh ngộ được. Vậy chuyện phải xảy ra đến nay đã xảy ra! Chị đã thấy chưa? Chị đừng tưởng chị chỉ chịu khó làm những món ăn ngon cho chồng chị ăn và chị làm đủ «bồn phận của người vợ» mà có thể giữ được lòng yêu của chồng mãi mãi.

Chị nên hiểu tâm lý đàn ông hơn chút nữa: Nếu ta để họ nhìn thấy «sự thực» quá - chị chớ nhầm với những sự dối trá dè hèn! - về hình thức cũng như tinh-thần, họ sẽ đâm ra chán ngay.

Bây giờ chị cứ nghe tôi, chị chịu khó «làm dáng» một chút và dù cho đối với tôi tớ trong nhà nữa, chị cũng nên ngọt-ngào bằng giọng của một hiền phụ, hạnh-phúc sẽ trở lại với chị ngay.

Bạn chị: TUYẾT-VÂN

Có nên dẹp những quan-niệm và ý kiến riêng để sống theo dư-

luận, trưởng-giả, kiêu cách, dài-các và tâm-thường như những bạn gái khác không? và thế nào cũng được không?

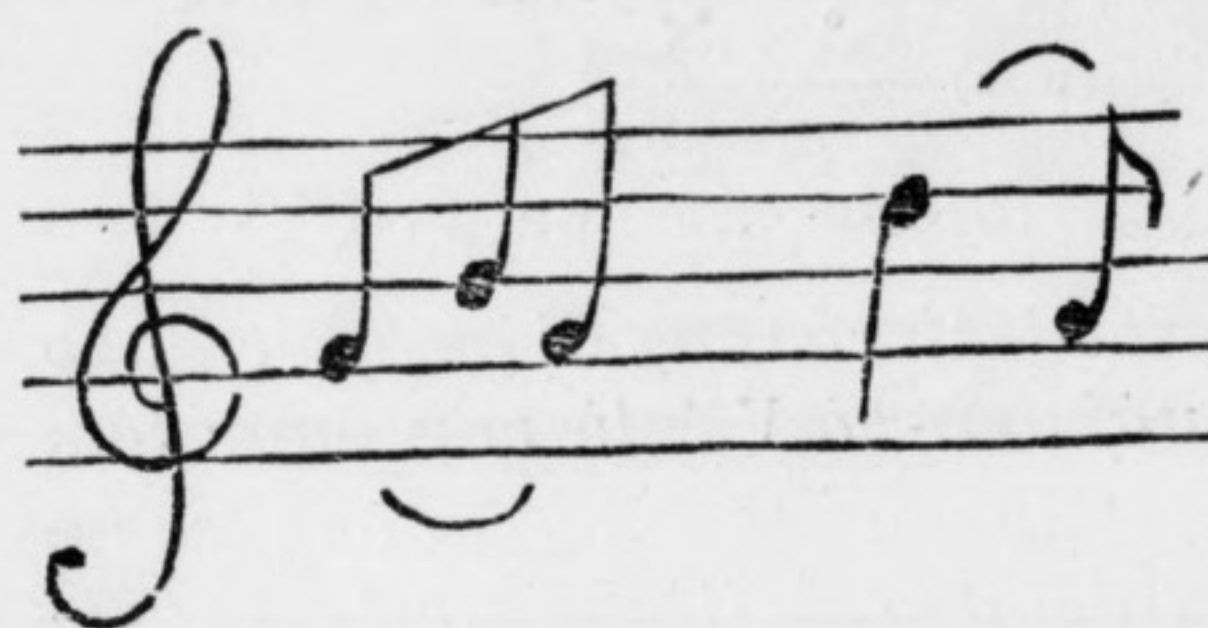
Cô Đ. H. (Bentre)

Quan-niệm của cô, nếu là một «quan-niệm chắc chắn về cả một đời» thì không nên chiều theo dư-luận, còn ý kiến riêng của cô, nên có lắm, «mặc dầu chỉ có trong tư-tưởng»! Đã có một quan-niệm, một ý-kiến riêng, và đã nhận rõ thấy cuộc đời trưởng-giả, dài các, kiêu cách là tâm thường thì cô không thể rơi vào chỗ tâm thường được. Nếu là một sự bắt buộc không theo không được thì xin cô cứ tùy cơ ứng biến -- Nhưng cần nhất phải giữ chừng để cho luồng sóng dư-luận lôi cuốn một cách quá dễ dàng. Đ.B.

Bạn hãy đưa tờ báo này cho người quen của bạn đọc.

BUỔI ÂM-NHẠC ĐẶC BIỆT

(ĐÊM 20 MAI TẠI NHÀ HÁT LỚN)

Đã im lặng cả. Sau khi ông Đàm quang-Thiện giới thiệu với thỉnh giả mục đích hội tài tử A. A. màn từ từ mở: một đoàn học sinh từ 12, 13 xuống đến 5, 6 tuổi, theo dịp đàn Piano của nhạc sĩ Nguyễn hữu-Hiếu, ca những bài hát vui trong cuốn sách-giấy-hát của nhạc sĩ Nguyễn văn-Giệp mới soạn ra. Tiếng hát êm và trong trẻo vang vọng như giọng hót của chim non. Bài nào cũng một điệu vui vẻ nhất khoan, dịp dàng như đón chào sáng xuân, rất hợp với tình tình con trẻ.

Rồi, khởi bản đàn thứ nhất nhạc sĩ Giệp kéo violon theo tiếng đệm của nhạc sĩ Hiếu: bản Danse macabre (St Saëns). Ông Đ. q. T. đã tách bạch bản đàn ấy chia làm mười đoạn và tả rõ cho thỉnh giả nghe: tiếng động của một đêm thanh vắng nặng nề, tiếng đi ra của những bộ xương thoát từ trong mả, và những bộ xương ấy, những khớp xương ấy lỏng lẻo cùng nhau nhẩy..... lẫn thêm tiếng gió vút rừng rợn, mãi mãi cho đến khi tảng sáng có ngọn gió mát dịu hiu, mọi ghê sợ của đêm tối tan hết, và nghe tiếng gà gáy sáng. Trong cả một bản đàn ấy khiến thỉnh giả phải hồi hộp như nhìn thấy cảnh trước mắt.

Rồi tiếng đàn lại êm ái, nhẹ nhàng và trong như cô gái ngây thơ. Bản La Fille au cheveux de lin (C. Debussy) đã trả lại thỉnh giả những cảm tình vui vẻ êm êm. Cuối bài Chant indien (J. Friml et Stothart) những tiếng đôi kéo liền hai giây (double cordes) rất nhẹ và dịu tai, thoát nhanh trên giây như bài thơ thoát nghĩa một cách dễ dàng tuy ý tứ rườm rà: tài của nhạc sĩ!

Sau một hồi nghỉ lâu, ta lại bắt đầu được nghe tiếng đàn đánh đơn

của tài tử G. ép. Từ bản L'abeille (Schubert) lướt đi rất nhanh như một hồi nước chảy, như tiếng vỗ ve của đàn ong, đến bản Romance en fa (Beethoven) hơi buồn, rồi đến Sonate en sol mineur (eccles) như tả một mối tình đắm thắm tha-thiết, êm êm, say sưa... lên đến sôi nổi, nồng nàn, đem bộc lộ cảm tình một cách bối rối, như không thể kìm được nữa vì mê man, rồi lại trầm đi với những lời than vãn ngân dài trong gió như lạnh lùng trong những buổi đêm trăng, như mang một nỗi buồn không rõ rệt... sau tiếng đàn lại nhanh lên như bật ra ánh sáng, đem lại vui tươi hy vọng, như một buổi sáng xuân ta trông thấy đàn chim riu rít là xuống trước sân, giắt theo những chiếc lá bay trước gió!

Bây giờ đến phần đánh đơn Piano của nhạc sĩ Hiếu. Từ này cứ phải đánh đêm mãi, trong bản Nocturne (Chopin) này, ông Hiếu đem hết nghệ thuật tặng thỉnh giả. Cái hay ở bài, nhưng cũng chính ở tư ngón tay của nhạc sĩ đưa ra.

Tiếng đàn chậm rãi như đi từng bước một. Tôi nhắm mắt lại tưởng tượng như có một thiếu phụ có nỗi thất vọng âm thầm, một minh thơ thần trong đêm tối ở nơi vắng vắng bao la, cây cối lơ thơ, có bóng núi in tận đằng xa... thiếu phụ bước đi, chẳng biết là đi đâu và những tiếng thánh thót của đàn như tỏa ở tâm hồn ấy ra buồn... buồn... Bài Polonaise (Chopin) tả sự hùng vĩ!

Cuối cùng, vẫn ông Hiếu đánh đệm và ông Giệp đánh đơn, bản Sérénade (Schubert) tiết ra những lời oán trách vô cùng, chầm câu bằng một tiếng thở dài!

Kết cấu buổi âm nhạc ấy: ban Airs Bohémiens (P. de Sarazate) là tất cả tài nghệ của nhạc sĩ đem ra cống hiến thỉnh giả. Có những tiếng bổng trầm, có những khi khoan nhất, rung tự ngón tay đưa ra đã khiến cho bao trái tim rung động bồi hồi.

Tôi xin ngừng bút theo lời ông Đ. Q. T.: «xin các bạn hãy nghe bằng trái tim»!

MỘNG-HOÀ

CẢ TRĂM THỨ BỆNH CỦA TRẺ CON ĐỀU BỒI CHỨNG CAM-TÍCH MÀ RA CAM-TÍCH-TÁN ĐẠI-QUANG

là thứ thuốc để trị bệnh cam tích rất nên công hiệu, các bà nuôi trẻ nên cho nó uống luôn thứ thuốc cam này, thì đứa trẻ sẽ được quanh năm vô bệnh, hay ăn chóng nhớn, mạnh khỏe vui chơi trong gia đình sẽ được vui vẻ đầm ấm. Cam-tích-tán Đại-quang là thần hộ mệnh của trẻ con. Tất cả các thứ thuốc

cam, chỉ có Cam-tích-tán Đại-Quang là hay hơn hết. Mỗi gói giá 0\$10. Các bà có mua, xin nhận kỹ mỗi gói thuốc đều có chữ «ĐẠI-QUANG» và hiệu CON BƯỚM thì mới khỏi mua nhầm thuốc giả hiệu

Đại-Quang

ĐƯỢC - PHÒNG

Số nhà 23, Phố Hàng - Ngang — Hanoi
Có ô-tô đi bán chiều hàng và có đại-lý khắp các nơi

NHỮNG CHUYỆN LẠ

Một cái bình cổ

Kỳ đầu-xảo quốc-tế ở Mỹ lúc này có nhiều cái lạ. Những sáng-chế, sản vật của Mỹ cổ nhiên là « Mỹ » trăm phần trăm rồi. Người ta còn chú ý tới một cái bình bằng ngọc-thạch của Tàu. Không hiểu thứ ngọc-thạch ấy là thứ ngọc gì mà hễ đổ nước lá vào, lắc lên một lúc thì nước trong bình sôi lên sùng sục. Theo các nhà khảo cổ thì cái bình đó có từ đời nhà Chu, một bảo vật của các đế-vương xưa.

Năm tuổi đã đẻ

Ở Phi-châu có truyện lạ. Một cô bé mới năm tuổi đã đẻ. Việc này đã làm chấn động khoa-học giới. Nhiều bác-sĩ đã tới tận nơi chứng kiến việc lạ ấy. Theo cuộc điều tra thì bà mẹ 5 tuổi này lúc mới được 8 tháng đã có kinh-nguyệt.

Người máy làm phi - công

Một câu truyện hoàn toàn Mỹ, nhưng đúng với sự thật. Một kỹ-sư người Chicago, đã chế được một người bằng máy, cử động như người thật. Kỹ-sư đó đem người máy này lên phi-thoàn rồi khi tới 5000m, cao, giao phó cho người máy cầm lái. Máy bay cũng vẫn bay như thường và có phần chắc chắn hơn là khi kỹ-sư cầm lái lấy. Sau nhiều cuộc thí-nghiệm kỹ-sư đã công bố một cách cả quyết rằng: « người máy đó, có thể đi phi-thoàn tới một chỗ định trước, bỏ nhiều bom (!) rồi lại trở về chiến tuyến cũ. Người máy có thể cho phi-thoàn bay vào xương mù, vượt núi tinh tế hơn người thiệt. »

Có rồng thật

Một vị quan batàu người Anh vừa đây có viết một bài đăng trong một tờ báo Anh xuất bản ở Luân-đôn rằng lúc đi qua Thái-bình-Dương, gần cù lao Phi-luật-Tân, đã được thấy một con quái vật thiệt lớn nổi trên mặt nước. Lấy viên kính ra soi, ông nhận rằng con vật đó giống một con rắn lớn già tới 60, 70 thước, đầu có sừng như sừng hươu, lại có vây như loài cá. Lúc nó lặn xuống đã làm nổi lên những làn sóng lớn.

Phải chăng đó là rồng mà người Tàu vẫn tả trong các truyện ?

Thằng bé Mussolini

Mussolini nhà độc-tài Ý đã nhiều lần làm cho thế giới lo sợ, lúc còn bé chỉ là đứa bé ngỗ ngược. Mẹ Mussolini đẻ Mussolini, đứa lúc nhà cháy. Đang lúc lửa sáng rực trời thiêu cái « ổ tranh » của nhà cậu thì cậu Benito Mussolini ra chào đời. Từ năm lên 4 tuổi tới năm lên 6, cậu Benito đã chẳng giống gì cha mẹ mà cứ sáng giầy là đem một chiếc bánh lớn, một củ hành ra đi lang thang. Mẹ cậu sợ cậu lạc, nên lấy một miếng vải nhỏ viết tên và chỗ ở của mình khâu vào lưng áo của cậu, để nếu cậu có lạc thì người ta biết chỗ ở của cha mẹ đưa cậu về.

Benito lại là một đứa trẻ lười. Năm 12 tuổi chẳng biết đọc một chữ ! Nhưng đánh nhau với trẻ thì thật hăng !

Thì ra cái tánh ưa đánh nhau ấy còn mãi đến bây giờ !

Giáo chủ Hitler

Hitler không lấy vợ ! Hitler một tháng chỉ ăn thịt có 2 lần ! Hitler không uống rượu bao giờ ! Thế mà Hitler lại là một người đáng sợ nhất vì ông ta có tánh ưa sấm lược.

Cái « tánh tai hại và ghê gớm » ấy là do một sự mê tín. Ông ta yên trí rằng « trời đã lựa ông để diu dắt và đem dân tộc Nhat-nhĩ-man làm chúa tể hoàn cầu. »

Hitler rất tin thần quyền và tin nhiệm sự mầu nhiệm của trực-giác. Nếu có việc quan trọng, ít khi ông chịu hỏi các tướng tá, hoặc bộ tham mưu. Ông tìm một nơi vắng vẻ để ngồi suy nghĩ. Nơi ấy là một căn nhà ở giữa đám tuyết, chung quanh toàn thông mộc.

Nơi ấy là Berchtesgaden.

Người ta mới biết nơi ấy từ tháng Septembre năm ngoái vì chính ở đó Hitler và Chamberlain đã bàn về vấn đề Tiệp-khắc.

Tại sao Hitler lại lấy Berchtesgaden làm trung-tâm điếm của Đức, làm nơi suy nghĩ trầm ngâm ? Hitler cắt nghĩa rằng: « nếu Berchtesgaden là đứa, rồi vẽ một vòng tròn đường kính là 800 km thì Đức ở trong, có lẫn cả Đan-Mạch, Finlande, Hung-gia-Lợi, Ba-Lan, Bohême v. v. » Và nếu tăng đường kính lên 4 nghìn cây số nữa thì Đức sẽ có cả Bắc-phi-châu Maroc, kinh Suez, xứ Ukraine,

Thì ra Hitler đã « cảm huyệt » ở Berchtesgaden chỉ vì mê tín !

Mussolini sợ vợ

Có ai ngờ đâu rằng ông tướng lại sợ vợ ! Không hiểu các ông Annam sợ vợ như thế nào, chớ Mussolini thì sợ vợ quá.

Bà Mussolini thường nói chuyện với chị em bạn: « chồng tôi ban ngày muốn đọc ngang sao mặt lòng, nhưng cứ 8 giờ tối — trừ những ngày phải tiếp khách — thì phải về nhà ăn cơm với tôi và các con. Người ta bảo chồng tôi găm thét như mãnh hổ, nhưng với tôi thì Mussolini chỉ là con mèo rất ngoan. »

Chính Mussolini cũng nói: « lúc nào vợ tôi kêu tôi, thì việc cần cấp tới đâu tôi cũng để đó đã. Tôi muốn « vâng lệnh » vợ một cách dui mù »

Đối với việc chánh trị giá Mussolini cũng « ngoan » và « hiền lành » thế, thì có phải bớt lo cho thế giới không ?

TRUONG VU-KHUE

Do chánh - phủ cho phép mở từ năm 1939 chuyên dạy

TOC KY (Steno) *

KE TOAN (Comptabilité)

DANH MẠY CHU (Dactylo)

Hôm nào vào học cũng được ở xa học bằng cách gửi thư

社 行

國 中

China Travel Service

BUREAU DU TOURISME CHINOIS

MAISON FONDÉE EN 1923

Siège Social: 6 Queens Rd C. Hongkong

Agences et Hotels dans toute la Chine
Singapore, les Etablissements des Détroits

Agence de HAIPHONG
28 Bd Amiral de Beaumont
Téléphone: 284 & 144

Agence de HANOI
58B Route Mandarine
Téléphone: 211

Adresse Télégraphique: CHITRAVEL

Đời tinh thần vật chất và tinh cảm của phụ - nữ VIỆT - NAM

CL. JEUNESSE

mọi người đã biết chuộng những tấm thân nở nang đều đặn. Người ta không phải cố giấu cái hình dáng của mình trong chiếc áo lung thụng cổ thời nữa. Có mặc áo lối mới thì mới hợp với dáng đi mạnh mẽ nhanh nhẹn. Cách xoa phấn cũng theo ý nghĩa ấy. Trước kia ta thích da trắng lại hơi sanh nhuộm một tí má hồng thôi, và thân bình lại muốn hơi mỏng mảnh như để tỏ ra thể mới là khuê các, kín cổng cao tường, mới là mình hạc, xương mai, ít đi ra ngoài. Trái lại ngày nay, về mùa hè chị em còn đánh phấn nâu cho đen đi là khác. Đến bộ tóc thì thật là lắm thời kỳ thay đổi: từ vấn khăn, đến quần tóc trần, rồi bán bím quần lên cho tiện lại bới tóc cho nhanh, thì bây giờ... cắt búi tóc. Một sự gọn gàng hoàn toàn lại hợp với y-phục mới phủ ngoài tấm thân nở nang đều đặn.

Chức nghiệp

Thay đổi hình thức rồi, tinh thần cũng theo đấy mà biến cải: ư hoạt-động. Có một nghề đề tự lập, nay là một ý tưởng chắc trong đầu chị em. Không rụt rè lấp ló trong cánh cửa nữa, chị em đi ra ngoài, nhưng ra ngoài làm việc. Một sự cách mệnh lớn trong cái xã-hội trưởng-giả: người đàn bà trước không được đi làm, nhất là những cô thiếu nữ con nhà hàng phố xưa nay

Người ta không bảo đi làm là xấu, nhưng hình như, chẳng ai bảo ai, họ có ngầm một ý cho thể là soàng! Mất giá trị! Cái giá trị theo họ là đàn bà phải ăn không ngồi rồi ỷ lại vào cha, vào chồng: giữ một cái danh tiếng hảo.

Nhưng ý tưởng ấy bị chị em phá tan như bức tường dày bỗng nhiên bị đổ ụp. Rồi ta thấy hiện ra những thiếu nữ sinh đẹp, tươi cười, có những đôi mắt sáng nổi bật trong những sở tư, những hăng buôn lớn. Chị em sắp tất cả dư luận với những vẻ nhìn nghi ngờ vào một nơi và hăm hở làm việc theo ý kiến mình đã tin là phải.

Từ thiện

Có tư tưởng mới, đối với việc từ thiện chị em sốt sắng hơn. Rất

được nhiều người hoan nghênh, chị em đã giúp cho kẻ nghèo: một việc làm tốt, lại vừa có ý nghĩa nhân đạo. Nhưng chúng tôi nhận thấy các cụ già lại săn sóc hơn. Vì các cụ nhàn rồi... đã dành, nhưng thiết tưởng, tuổi trẻ hăng hái chúng ta nên tận tâm thêm chút nữa.

Có lẽ vì chị em ngại làm việc? Tuy vậy chúng tôi không quên sự tận tụy của mấy chị đã chịu khó mỗi buổi tối giầy học ở hội truyền bá quốc ngữ, chẳng quản những đêm đông lạnh, những ngày hè nóng bức.

Làm chính - trị

Từ việc xã-hội sang đến tư tưởng chính-trị, nhiều chị em đã có khuynh hướng ấy. Nhưng chưa có ai thực theo con đường ấy tuy đã có mấy chị vào đảng S. F. I. O. Cũng vì nhiều lẽ khó khăn cho người đàn-bà ở xứ mình khi chính người đàn ông cũng chưa được hưởng quyền lợi gì chính đáng. Dầu sao, chị em cứ nên tiến hoài nhưng nên đi đôi với công việc từ thiện để có ích ngay cho xã-hội.

Người đàn-bà góa

Người đàn bà góa mười năm về trước, có ai đã động đến sự cải giá của mình thì e then chối đây đẩy:

— Không, tôi sẽ ở vậy thờ nhà tôi suốt đời.

Mặc dầu trong lòng người ấy đã mờ hình ảnh người xưa

LE COMMERCE MODERNE

Một trường Thương-mại dạy
■ đủ các khoa ■
Do một ban giáo-sư có đủ kinh
nghiệm, có chân tài, dạy dỗ

136-138 Chaigneau và 85 Boresse Saigon

(Tiếp theo kỳ trước và hết)

Duy với môn chơi đá ban của bạn gái, ý riêng chúng tôi cho là không đẹp và không hợp với sức người đàn-bà. Tập bơi lội là một cách làm cho người đều đặn và nhất là đẹp ra.

An mặc làm đom

Vì thể thao, cách ăn mặc đom dáng cũng thay đổi. Lối áo mới phát minh cũng vì cái óc của

hay đã từng rung động với một người đàn ông khác.

Người đàn bà góa bây giờ trả lời thật thà: Tôi còn xem hề chọn được người xứng đáng tôi sẽ nghĩ đến việc ấy.

Họ đã bắt đầu không hy-sinh cho những luân-lý ích - kỷ giả dối nữa. Họ sống theo cái quyền làm người của họ và họ cố gây dựng một hạnh phúc mới.

Dư luận hẹp hòi họ bỏ bên tai. Trước mắt họ, là cuộc đời mới phải gây dựng bên một người đàn ông nhận chức trách che chở họ và những đứa con bỏ cô cha của họ. Biết bao nhiêu người đàn bà góa nhờ cái tư tưởng đã mở rộng một cách bạo dạn mà thấy lại được cái sinh thú của đời người và không sa vào những sự thảm lên đề tiện.

Qua một lượt khảo sát tình hình của người đàn bà Việt-Nam hiện thời, chúng tôi có những ý tưởng rất lạc quan. Tất cả những sự hành động quá đáng làm cho ta phải phàn nàn lo ngại chỉ là những việc không thể chánh được trong cái thời kỳ «mới cũ» này, và sẽ tiêu diệt dần dần.

Với sự học vấn, với những cảm tình đậm thắm, với những khuynh hướng muốn biểu lộ rõ rệt hết cả nhân cách của mình, người đàn bà Việt-Nam có một cái tương lai rất sáng sủa. Trong việc cải tạo một xã-hội mới sau này, người đàn bà sẽ xứng đáng được giữ một phần việc quan trọng.

Đây là chúng tôi mới nói đến những bạn gái ở giai cấp thượng và trung lưu ở xứ mình. Chúng tôi muốn nói rõ ràng hơn đến những chị em lao động, có rất nhiều điều đáng phải suy xét đến. Chị em lao động sẽ là đề mục một cuộc điều tra thứ hai của chúng tôi chỉ dành riêng cho chị em,

Đào phiêu phong hoa bầy duy

Cải chánh

Kỳ trước ở «mục thơ» bài «gửi người lý tưởng» thơ sắp làm ra «lý tưởng» xin độc giả đình chánh giùm.

D. B.

GIÁ BÁO

Một năm	4\$00
Nửa năm	2,00
Batháng	1,00
Ngoại quốc	8,00
Chính phủ	8,00

Thơ mua báo và mandat đề cho Madame la directrice du Tuần báo Đàn Bà 76 Wiélé HANOI

Các bạn thấy chúng tôi đề 1\$00 3 tháng báo mà bán lẻ mỗi số chỉ có 0\$08, các bạn đã tưởng phần thiệt về các bạn. Thật ra trong thời hạn ba tháng các bạn có những 13 số chứ không phải 12 số. Các bạn không bao giờ bị thiệt cả.

Tuần - báo ĐÀN - BÀ
Tờ báo của mọi gia đình

LẠI CÓ DỊP LÀM GIÀU

MUA VÉ CUỘC XỔ SỐ

ĐÔNG-PHÁP

MỖI VÉ MỘT ĐỒNG

Một buổi chiều...

Sương nhòa bờ cõi Kim-xuyên
Gió đưa lặng lẽ con thuyền buông xuôi.
Chim đâu kêu vắng trên đồi
Nào nùng thay kiếp vắng người tri-âm!

Cảm-đề

Đỉnh núi mây ôm bóng ngập-ngừng
Khói nguyền nghi-ngút ngậm tình-chung
Thề xưa hỏi đến bao giờ trọn?
— Mạch nước Thanh-giang chảy lạnh-lùng!
MỘNG-SƠN

Xuân nữ

Đầy vườn riu rít tiếng chim vang,
Áu yếm ôm xuân nắng dịu-dàng,
Mỗi nụ như tô thêm sắc thắm,
Mỗi cây như nhuộm một màu vàng.

Xuân sắc muôn màu nào nước tưới,
Gió như ngừng thổi, nước ngừng trôi,
Hồn em như có trong say thắm
Ôm ấp tình xuân trước gió cười.

Cảm thấy lòng em tựa đỏ hoa,
Xuân về quyến rũ bướm ong qua,
Đời em như giải trong không khí
Đầy những mùi thơm, những tiếng ca.

Như giọng oanh vàng thánh thót kêu,
Như làn hương khói nhẹ phiêu phiêu,
Như tranh, như mộng trong huyền ảo,
Đã cảm lòng em, cảm thật nhiều.

Rồi như nắng ấm tản trong sương,
Em khóc, vì em thấy đượm buồn,
Quý xuống hôn xuân trên cỏ biếc
Lòng em rạo rức nỗi yêu đương.

VÂN-ĐÀI

THƯ' A BÀ Ông Đốc-tơ khuyên :

Muốn cho nước da tươi nhuận, lấy nắm củ cà rốt, để cả vỏ rửa thật sạch, thái khoanh, cho vào cối đã nhỏ. Đổ ra một cái bình. Vắt vào bình hai quả cam chanh, vắt lấy nước. Và cho thêm ba cốc nước lã, lắc đều. Mỗi ngày phải uống hết. Nhiều lần như thế, nước da sẽ tươi trẻ khác thường.

Muốn cho hình dáng mỏng mảnh. Bắp cải làm gầy người. Phần nhiều bạn gái đã biết. Các bà hãy thử nghiệm bài này thử : Nửa cái bắp cải thật tươi, thái khoanh, đã nhỏ. Cho vào bình với một quả chanh, nửa quả bưởi vắt lấy nước. Một ngày uống

ba bát như vậy. Những chất này không hại sức khỏe, vì trong đã chứa nhiều chất Chlore, fer, magnésium chỉ làm cho người béo thon bớt đi mà không việc gì cả.

Con bà đã qua thời kỳ mang sữa rồi, bà thử một tời dài. Sự chăm nom đó phải cần thận như trước nữa, bà thông thả hơn. Và nó càng lớn chút nào bà càng tự tưởng là mình nhàn thêm được một chút đối với nó.

Không đâu. Dần dà đến cái độ đương bà phải để tâm đến chúng lắm. Chúng đến tuổi dậy thì rồi. Những đứa bé bị bầm trước của bà bây giờ cứ giải người ra, nhất là con gái trông càng có một cái dáng lòng không như « long đình ». Mặt thì rồi trũng cá, tiếng nói thì ồ ồ, vỡ ra. Cô con gái bắt đầu thấy kinh nguyệt. Tinh nết chúng cũng thay đổi đi, hay cáu kỉnh hay buồn bực.

Bà đừng phàn nàn sao nó không ngoan như lúc bé nữa.

Cơ thể của chúng đã thay đổi, lẽ tất nhiên là tính tình chúng cũng bị ảnh hưởng.

Bài này không nói gì sự coi sóc tâm hồn chúng ở cái tuổi dậy thì ấy. Đây, tôi chỉ muốn khuyên các bà nên săn sóc đến sức khỏe của chúng lúc bấy giờ. Có thể nói đến tuổi dậy thì là đứa con mới để lại lần thứ hai đấy.

Bao nhiêu sự chăm chút ở lần để thử nhất phải đem ra dùng lại. Bà

phải theo từng chút một sự này nở của thân thể chúng. Nếu chúng có vẻ mệt nhọc, lòng không quá thì bà nên cho chúng nghỉ học ít lâu, cho chúng tập thể thao có điều độ và nhất là coi sóc sự ăn uống. Cho con ăn đồ bổ, ăn, ăn. Tôi muốn nhắc lại trăm nghìn lần thế với các bà. Tiền ăn hơn tiền thuốc, các bà đừng cho sự lo toan lừa lọc miếng ăn là một tình đáng chê. Các con đến tuổi dậy thì cần ăn đồ bổ hơn lúc nào khác. Học hành vừa phải, thể thao có điều độ, ăn uống sung túc, ba điều kiện ấy sẽ tránh cho con cái bà những bệnh tật thường cái tuổi dậy thì hay mắc phải như lao phổi, lao xương v. v.... Ngày sau con bà là một thanh niên, một thiếu nữ khỏe mạnh đều là nhờ bà đã khéo biết săn sóc đến chúng ở tuổi dậy thì. Bà nên nhớ qua cái thời kỳ nguy hiểm ấy rồi bà mới có thể tự tưởng mình được nhàn đôi chút.

D. C.

Bản báo khái sự

Cô Trần kim-Thanh bỗng báo phải viên bắt đầu từ nay đi thầu tiền các độc-giả ở Nam-kỳ và Cao-mên.

Đường xá xa-sôi, mong chư-vị chiếu cố, để cô làm tròn phận sự.

XIN CHÚ Ý — Ở Nam-kỳ và Cao-miên, bỗng báo chỉ có hai phái viên là Cô Kim-Thanh và ông Trần văn-Thịnh.

ĐÀN-BÀ

CÙNG NHỮNG NGƯỜI GỎI GIẢ BÁO LẠI

Với những người đã đọc đến 7, 8, số mới gửi báo trả lại, chúng tôi yêu cầu trả tiền những số báo đã đọc rồi bằng tem. Nếu những người ấy không muốn mua sao lại còn cứ nhận báo mãi rồi đến lúc nhà báo kèm giấy dục mandat, mới trả báo lại nhà báo? Như thế các ngài đã tỏ ra không được thật thà lắm đâu.

Còn những người vẫn nhận báo đến 7, 8, số khi chúng tôi cho đi thu hoặc dục gửi mandat, lại trả lời rằng « tôi ngỡ là báo biếu ». Chúng tôi xin nhắc những người ấy rằng : lần sau hễ nhận được tờ báo mới ra nào gửi đến thì hãy tự hỏi rằng mình có liên lạc gì với tờ báo ấy để xứng được người ta gửi báo biếu đến không rồi hãy nhận báo đọc liên tiếp. Gửi một tờ báo số đầu cho mình đấy chỉ là một lối quảng cáo của nhà báo cho mình biết đến tờ báo nào thôi. Các bạn thích đọc báo cứ phàn nàn sao vận mệnh nhiều tờ báo không vững bền. Các bạn xét xem một tờ báo vững bền thế nào được khi có những hạng độc giả nói thế ?

ĐÀN-BÀ

ST RAPHAËL
QUINQUINA

le grand vin de France!..

BLANC

ROUGE

VĂN DỊCH

Trầm tĩnh

Hỡi niềm « đau đớn » thần yêu,
Minh nên yên lặng bớt chiều băn khoăn,
Minh mong tối âm thầm... Đấy tối,
Đã xuống rồi, giăng lưới mịt mờ,
Bao vây khắp cả thành đô,
Đem « bình tĩnh » với « âu lo » cho người.

Trong khi lũ người đời hèn nhát,
Chịu ngọn roi « khoái-lạc » gia lai,
Cuộc vui đê-tiện miệt mài
Để lòng hứng lấy ngậm-ngùi, ăn-năn.
Thì « đau đớn » lại gần ta nhủ,
Đưa tay đây ấp ủ cho nhau.
Nhưng khi lòng nặng u-sầu,
Chỉ mình là bạn tâm đầu mà thôi.

Xa cái lũ ăn chơi chốn mật,
Nợ trên trời, mình ngược mắt coi:
Chùm trong y-phục cổ thời,
Năm xưa tháng cũ bồi hồi nhìn ta,
Và đáy nước sâu sa bỗng hiện,
Mối « tiếc-thương » hé miệng mỉm cười.

Vầng ô kia đã thóp thoi,
Tì tì lặn dưới vòm trời cong cong.
Đêm kéo tới phương đông mảnh vải,
Thảm thê như khăn trải áo quan.
Nghe, mình! nghe bước nhẹ nhàng,
Của đêm tịch mịch dịu dàng lướt êm.

AN DUONG

RECUEILLEMENT

Sois sage, ô ma Douleur, et
tiens-toi plus tranquille.
Tu réclama le Soir : il des-
cend ; le voici ;
Une atmosphère obscure en-
veloppe la ville,
Aux uns portant la paix, aux
autres le souci.

Pendant que des mortels la
multitude vile,
Sous la fouet du Plaisir, ce
bourreau sans merci,
Va cueillir des remords dans
la fête servile,
Ma Douleur. donne-moi ta
main ; viens par ici,

Loin d'eux. Vois se pencher
les défuntes Années,
Sur les balcons du ciel, en
robes surannées ;
Surgir du fond des eaux le
Regret souriant ;

Le Soleil moribond s'endormir
sous une arche,
Et, comme un long linceul-
trainant à l'Orient,
Entends, ma chère, entends la
douce Nuit qui marche,
Charles BAUDELAIRE

MỘT PHONG TỤC CỦA PHỤ NỮ ÁO CHÀM

Trong lúc chị em văn-minh, các nơi đang đua nhau nhuộm tóc và uốn tóc theo đủ các «mốt» của những ngôi sao trên màn bạc, thì ở miền thượng-du vẫn có một số phụ-nữ áo chàm còn giữ vững cái danh-từ: « Mán sơn đầu ». Nói đến « sơn đầu », chắc nhiều bạn đã tưởng-tượng ngay đến cái đầu nhẵn bóng sơn bằng sơn ta! Nhưng sự thực không phải họ sơn bằng sơn, mà họ sơn bằng sáp ong.

Con gái Mán cứ 18 tuổi là phải sơn đầu. Ngày hôm sơn phải nhằm ngày tốt đã trợn kỹ, sáng hôm ấy ở nhà làm gà, thổi xôi để cúng tổ-tiên. Người con gái phải tắm gội sạch sẽ, các bà mẹ hay cô, dì, đã đun sẵn cho một bát sáp ong chảy loãng hãn như mỡ nước. Người con gái gội đầu xong, rẽ đường ngôi cho thực thẳng, tóc trải ra sau gáy. Khi bắt đầu sơn, tay phải cầm lược nhúng vào bát sáp rồi chải lên đầu, tay thì cứ vuốt mãi kỳ cho sáp ngấm vào da đầu mới thôi. Còn tóc sau gáy cũng vuốt sáp, nhưng phải lấy một miếng gỗ bẻ dọc chừng 10 phân và bẻ ngang chừng 5 phân tây, đặt miếng gỗ vào ngọn tóc rồi cuộn tóc ra ngoài, cuộn cho lên tận đỉnh đầu như một cái búi tóc.

Sơn xong, khi sáp đã thực khô và miếng gỗ đã dính chặt vào tóc, bấy giờ mới lấy vải trắng quấn chung quanh đầu và quấn ra ngoài một vòng khác.

Tối ngủ họ phải dùng gối cao chừng 15 phân tây, vì gối thấp, miếng gỗ ở tóc sẽ chạm xuống giường và đâm vào đầu.

Họ cứ để nguyên thế, đến độ 27, 28 tháng chạp mới gội đi để sơn lượt khác, và cứ tuần tự như vậy, họ lại đợi đến ngày ấy năm sau mới lại gội. Lúc sơn phiền phức thế nào thì lúc gội cũng vậy: Họ không gội bằng nước, vì sáp gặp nước chỉ thêm dính; gội, họ phải đốt lửa rồi hơi dầu gần chỗ có hơi nóng cho sáp chảy ra, ít nhất cũng phải hơi trong 4, 5 tiếng đồng-hồ mới xong. Hơi xong, gội đầu lại bằng nước các thứ lá thơm, khô tóc lại sơn như cũ.

Đó là một phong-tục của tổ-tiên truyền lại nên họ không lấy làm phiền-phức, và cũng không bao giờ họ nghĩ đến bỏ tục ấy cả. Họ còn tin: nếu không sơn, lúc chết, tổ-tiên sẽ không nhận.

Nhưng tục này chỉ riêng cho đàn bà thôi. Đến tuổi sơn đầu, các cô gái Mán mới được coi là người lớn, và sơn từ năm 18 tuổi, tới khi nào có con đầu thì được miễn.

Tục sơn đầu cũng là một trong những cách điểm-trang của đàn-bà Mán.
Mlle TUYẾT-VÂN

Mua từ 3p.00 trở lên, biếu quà quý. Những bạn phụ-nữ lịch-sự, tươi đẹp không ai là không biết nhà:

MỸ-VIÊN AMY

(INSTITUT DE BEAUTÉ)

26, phố Hàng - Than — Hanoi

CHUYÊN-MÔN LÀM: Massage électrique cho da mặt mịn, khỏi tàn nhang, giảm má, trứng cá, nốt ruồi; -:- đánh răng và uốn tóc -:-

BẮN: Đủ các thức trang sức và tập luyện cho thân thể được nở nang, đều đặn.
CHỈ GIÚP: Cách thức trang điểm cho bộp thời trang.

QUÝ BÀ, QUÝ CÔ TRANG ĐIỂM CÁCH NÀO ?

Trước hết bà hãy rửa mặt bằng xà-bong *Tho-Radia*, hay nếu da bà nhỏ quá thì rửa bằng sữa *Tho-Radia*.

Phấn. — Lấy một nắm bông gòn nõn hay cái bông đánh phấn bằng lông chim, áp một lượt phấn lên mặt, lựa thứ phấn thích hợp với màu da bà mà dùng. Nếu mũi của bà hơi to thì bà chỉ nên đánh lên mũi thứ phấn màu da tự nhiên thôi.

CÁCH ĂN MẶC CỦA NỮ HỌC-SINH

Ở cái tuổi tóc còn buông sòa, ngày hai buổi cắp sách đến nhà trường, các cô nữ-học-sinh ấy còn hoàn-toàn sống riêng một thế-giới, một « thế-giới trong sáng của tâm-hồn ». Vậy đáng lẽ ra cách phục-sức của các cô phải có một lối riêng, thích hợp với tuổi ngây-thơ, với đời trong sáng ấy ! Nhưng tôi đã rất bất mãn nhìn thấy các cô tuy tuổi còn nhỏ mà đã có vẻ « người lớn » sớm quá về chỗ điểm-trang ăn mặc : Cũng đánh phấn, cũng thoa son, cũng áo đủ các kiểu tối tân. Như vậy không những chỉ tốn tiền vô-ích mà còn có hại về mọi phương-diện nữa.

Đeo vàng, bạc rất không hợp với cái tuổi nữ sinh còn ngây thơ, vui vẻ, cần phải nhanh nhẹn như con chim khuyển và nó còn làm vướng bận trong giờ tập thể-thao nữa ! Thứ nhất là làm gợi tính tham lam của những quân bất lương, có khi vì của mà hại đến tính-mệnh. Đánh phấn, thoa son sẽ hại cho sự hô-hấp của da và sẽ làm mất vẻ đẹp tự nhiên của tuổi nhỏ. Và lại một-khi đã điểm-trang thì phải mất thì giờ và phải bận trí luôn về sự nghĩ đến kiểu này, kiểu khác ! Những ngày của các cô nữ-sinh mà còn phải chia ra lúc nào nghĩ về bài vở nhà trường, lúc nào nghĩ về cách điểm trang ăn mặc, thì do đó sự học cũng bị lay phần ảnh hưởng xấu. Nhân một buổi tôi gặp một bà giáo giầy lại một trường nữ học ở Hanoi, bà tỏ ý phản nản với tôi về các nữ-học-sinh.

« Tôi nhận thấy - lời bà giáo - hình như các bậc làm cha mẹ cho con đi học là tưởng đã trút được phần trách nhiệm cho nhà trường và cái bồn phận giầy bảo các con cũng không phải là bồn phận của mình nữa ! Nhưng giá chỉ thế không thôi thì cũng còn khá, lắm các ông bà nhà giàu, cho con đi học mà một phần lại như khoe khoang sự giàu có của mình : buổi đi học cũng như buổi đi chơi, các cô

đã lộng lẫy trong những bộ y-phục đắt tiền mà có lẽ chính bà thân sinh ra cô không mấy khi dùng đến. Ngắm mình ngắm bạn ai cũng muốn mình sang hơn hết thầy mọi người ! Như vậy, những cái vừa thân nhận được ở trong lớp học, khi ra đến ngoài đã bị ngay những sự sa hoa choáng lòa của vật chất làm mờ đi, bị những nụ cười gợi ý, những con mắt đưa tình của bọn thiếu niên làm cho quên mất »

Nói lời bà giáo, tôi xin nói thêm :

Ta chả vội trách bọn thiếu-niên mà thường vẫn bị đeo cái danh từ không tốt đẹp : « sẵn gái »

Mà ta cũng chớ vội trách những cô nữ sinh sớm bị sa ngã vào vòng tình-ái ! Có trách chỉ nên trách các bậc làm cha mẹ đã không lưu tâm đến sự giáo dục cho con mà còn khởi nguồn tuy là một cách vô tình - cho con sớm biết những điều mà chưa cần biết đến ! Thực là các ông bà đã quá khờ khạo, vô ý, vô tình đánh dấu hiệu gia - tài lên con gái mình để cho người ngoài để ý đến một cách đặc biệt ;

O' Âu-châu : Thời kỳ còn là nữ-học sinh bao giờ các cô cũng chỉ dùng quần áo toàn bằng vải và bit tất thì cũng chỉ dùng nguyên một thứ bit tất vải trắng thôi, còn đến như sự đánh phấn thoa son thì tuyệt nhiên không có, dù là con các bậc đại thần, công tước mà còn là học sinh thì cũng chỉ dùng thế thôi. Khi nào các cô đã lên tới bậc cao đẳng bấy giờ mới thỉnh thoảng dùng các hàng tơ lụa, dùng về những ngày nghỉ được đi chơi. Nhưng cũng chỉ dùng những hàng nhả đậm.

Bao giờ ở bên ta mới được thấy những các cô nữ - học-sinh ăn mặc một lối « học sinh » như các cô nữ-học-sinh Âu-châu ?

Điều này chính tôi hy-vọng vào các bậc làm cha mẹ.

CÔ NGỌC MINH

CHUYỆN VUI

Dại dột

NGƯỜI GÓI VỢ. — Thưa quan Đốc, ngài bảo vợ tôi sẽ khỏi, nếu nó cứ theo đúng lời chỉ bảo của ngài, thế mà bây giờ nó chết rồi !

THẦY THUỐC. — Thế nó theo lời dặn của tôi trong bao lâu ?

NGƯỜI GÓI VỢ. — Nửa tháng.

THẦY THUỐC. — Chả trách được, thế thì chết là phải lắm, tôi dặn nó phải theo đúng trong một tháng kia mà !

Tiên tri

Ông K. đi xem tướng, cô thầy tướng cầm tay khách, nói :

— Thưa ông, cậu ông đang giận ông lắm.

— Tôi không có cậu.

— À, nếu thế thì cô ông đấy.

— Tôi cũng không có cô.

— Và con trai nhớn của ông đang bị...

— Con trai nhớn à ? Tôi làm gì có con !

— Sau đây, tôi có thể nói đề ông biết rằng cuộc du-lịch sắp tới của ông sẽ may mắn hơn cuộc du-lịch lần trước.

— Nhưng thưa bà, từ thừa nhớn lên tôi chưa đi khỏi tỉnh này.

Cô thầy nổi nóng :

— Thưa ông, ông đã biết trước tương lai của ông hơn tôi thì hà tất ông đến đây làm gì !

CÔ CHIỀU

BỘT
PHOSCAO

LÀ MỘT THỨ ĂN
BỒI BÔ SỨC KHỎE

Những người yếu ớt, những người ốm mới khỏi, những người già cả, nên dùng bột PHOSCAO, vì ăn rất bổ và dễ tiêu

MỘT LĨNH HỒN

XI

Chiếc diều lên cao dần dần, Di bỏ giây ra, chạy lại cầm cuộn giây thay cho người xe, giây vẫn lên mãi chiếc diều lên cao rất đứng không vồng một chút nào. Di ngắm nghía: Thôi vừa với gió trên rồi, tốt lắm không nánh, cái lều cần quá.

Di buộc đầu giây vào cái thân cây gần đấy, rồi ngồi xuống cạnh Vân. Chiếc diều vẫn lượn trên không như một con chim lớn. Tiếng sáo trong réo rất lúc gọn lại như động trong một hơi gió, lúc vang ra như tán mác khắp thính không. Vân nhìn theo chiếc diều mê man nghe. Còn Di từng lát lại tấm tắc: Tốt quá, tốt quá không ngợp một chút nào.

Tiếng sáo bỗng ngân cao lên như đang có một luồng gió thật mạnh lướt qua, sang sảng và trong như những tiếng chiêng vàng reo rắc rồi tiếng sáo lại trở lại cái âm điệu vo ve đều đều.

Trời đã hơi xam xám, Di tháo nút giây ra và từ từ vít sợi giây xuống. Chiếc diều chòng chành rồi theo đà từ từ hạ xuống thấp. Còn độ mươi thước tới mặt đất Di vừa chạy lại phía chiếc diều vừa vít chặt lấy giây. Chàng mang lại chỗ Vân ngồi giảng giây cho Vân cuộn lại.

Chàng bảo Vân: Đấy em xem chơi diều có thích không?

— Thích lắm. Bây giờ em mới biết ở nhà quê cũng lắm thú tiêu khiển. Em càng thêm mến cảnh quê, anh ạ, anh xem như chiều nay mà cứ thu thu trong một góc nhà tại Hanoi thì chán biết bao, đâu được hưởng cái gió mát nhẹ cả người này.

Di âu yếm nhìn Vân: Rồi ít nữa em sẽ được ở hẳn nhà quê. Ở chỗ đồn điền của chúng ta cảnh còn đẹp nữa vì có đồi có sông.

Vân đỏ mặt giả tảng nhìn cô gái quê đang gánh một gánh cỏ nhíp nhàng đi trên bờ ruộng, Vân chỉ cô gái quê, cười: Rồi

em sẽ làm cô gái nhà quê gánh cỏ anh ạ.

— Và anh, anh sẽ là bác nông phu chiều chiều anh đi câu được con cá nào, em làm thịt chúng ta ăn nhé.

Vân nhìn Di ra ý cảm phục: Anh cũng biết cả câu nữa à?

— Ồ khó gì mà không biết đến, anh lặn xuống ao bắt cá tay không còn được nữa là. Hồi nhỏ ở nhà quê anh bị bõm suốt ngày ở ngoài ao. Anh cứ lặn xuống chộp cá rô. Cái giống cá ấy đến ngu, hễ động, là nó rúc đầu xuống bùn mình chỉ việc chộp đuôi nó

CHUYỆN GIẢI của THU THU

không có một kỷ-niệm gì êm-ả lúc thiếu thời cho nên những kỷ-niệm của Di nàng nghe như có một vẻ kỳ lạ, giống trong truyện thần tiên làm cho nàng vừa hân hoan vừa cảm-động.

Bóng chiều dần dần nhạt, câu chuyện đang nồng giữa đôi bạn trẻ bỗng dừng im bất tự lúc nào mà cả hai cùng không hay. Di vô tình bứt những ngọn cỏ đưa lên miệng nhấm. Một tiếng dế đầu dấy nổi lên đều đều, Di tưởng mình thiu thiu ngủ vì gió hây hây như ru nhẹ. Nhưng vụt cái, Di tỉnh mình lại, ngạc nhiên

là được. Anh đem cá về bán cho mẹ cứ một con là một xu, buồn cười bà cụ mặc cả mua như ở chợ. Bán được xu nào anh lại mua giấy, mua sáo làm diều.

Vân sung sướng lặng im nghe Di thuật những kỷ-niệm thú vị của chàng. Còn nàng, nàng

nhận thấy cái im lặng menh mông và sâu thẳm ở xung quanh. Càng bàng hoàng hơn nữa khi chàng thấy ở trên trời lóng-lánh đây những điểm sao như ai vừa mới đem ra gieo rắc. Di tưởng mình đã ngủ một giấc ngủ ngắn ngủi. Vân, mặc áo trắng vẫn ngồi

cách chàng mấy bước và cũng im lặng. Chàng ngừng mắt nhìn Vân, định nói một câu gì nhưng chàng ngừng bật lại, câu nói đọng nơi cổ họng: chàng bị huyền bởi cái dáng điệu của Vân lúc bấy giờ. Dưới ánh biêng biếc của cả một trời sao, Vân lìm lìm mắt ngược nhìn lên cao, miệng thì hé cười, một nụ cười say sưa hoan lạc, mặt nàng thì dịu-dàng êm ái lạ lùng đến nỗi Di tưởng như cái êm ái dịu-dàng ấy nó lan man khắp cả xung quanh, Di có thể vuốt ve thấy được.

Bỗng Vân cất tiếng hát, cái miệng hé cười không thấy mấp máy, giọng hát tự ở đâu trong tâm tưởng vọng ra nho nhỏ, ngân nga. Di nín thở, tưởng mình lạc vào trong một giấc mơ và đắm đắm chàng nhìn Vân để khỏi tin rằng Vân chỉ là cái bóng một tiên nga, và giọng hát kia là một tiếng gió rì rào. Chưa bao giờ chàng được nghe một thanh âm như thế, nó gây trong lòng chàng một cảm động êm êm và ngan ngát như hương hoa.

Theo giọng hát, chàng thấy lòng dần dần bằng khuâng, mang máng nhớ một cảnh tượng gì mà chàng biết rằng chưa từng gặp trong đời chàng và sẽ chẳng bao giờ gặp, nhưng trong lòng thì vẫn ước mơ.

Vân đã thôi hát, vẫn ngồi trong cái dáng chiều đắm ấy.

Di khẽ gọi: Em

Vân cúi nhìn Di, đôi mắt sáng rực lên trong bóng tối.

— Em vừa hát cái gì thế?

— Em hát bài: « Khi trở về Trời »,

— Em hát nữa đi. Nhưng Vân ngồi lặng im. Ở đằng xa đưa lại rõ ràng tiếng lán nước lao xao sô vào mạn bờ, một thứ tiếng lúc êm ả vô cùng, lúc rộn và thanh như tiếng chuông vàng khánh bạc. Khắp đó đây, rì rào tiếng gió mơn cành lá và dưới gốc những ngọn cỏ êm, muôn nghìn côn trùng đang ca bài ca bất tuyệt. Cả trên không cũng như lan xuống tiếng thì thảo của những ngôi sao.

Vân ngả đầu vào vai Di khẽ thở dài: cần gì em hát nữa hở anh. Những thanh âm ấy hơn hết cả những thanh âm sáng tạo bởi loài người, và đấy mới là thanh âm thuần túy của tạo vật. Anh ơi! Em thấy lòng em man mác yêu đương... » Vân giơ tay

chỉ quanh cả một vùng trời sao và cánh đồng rộng mênh mang.

Di cũng vậy, lòng chàng cũng đang mở rộng ra man mác và khi đặt một chiếc hôn lên vầng trán trinh thực của Tường Vân chàng tưởng chàng đã hôn được cả một trời đêm đẹp để đầy sao!

Lòng Vân hồi hộp làm sao khi đến trước cửa nhà, Vân bối rối nghĩ: « làm thế nào nói chuyện với má đây? Thẹn quá nhưng thôi liều, ngày mai má anh Di đã lên rồi chẳng nào cũng một lần ». Vân mạnh bạo đẩy cửa phòng khách, cái miệng đã cười sẵn để hỏi mẹ. Nhưng Vân bỗng giật mình, nét mặt ửng rừ khác thường của Thanh làm cho Vân sợ hãi. Nàng rón rén đến bên mẹ ngồi xuống thổ thề: con đã về má ạ. Hôm nay má không đi đánh tổ tôm à?

Thanh lắc đầu và dăm dăm nhìn Vân từ đầu đến chân. Vân bẽn lẽn cúi xuống lòng lo sợ mang máng sắp có một sự gì khác thường xảy ra và linh tính báo cho nàng biết sự ấy có liên can đến cả Di. Hồi lâu Thanh buồn bã bảo: Đi ra vườn má bảo.

Vân riu riu theo mẹ ra tới giàn hoa ngồi xuống. Cái lặng lẽ giữa hai mẹ con mới nặng nề làm sao Vân hỏi trước: Má có điều gì bảo con? Thanh ôn tồn hỏi: Con vừa đi chơi với Di về phải không?

— Vâng, và con đã xin phép má rồi.

— Dí là con cái nhà ai?

Vân ngơ ngác lúng túng. Thanh tuy hỏi thế, nhưng cũng không cần Vân trả lời đường đột tiếp luôn:

— Con yêu Di lắm phải không?

Vân im một lát rồi nàng quả quyết nhìn thẳng vào mặt mẹ, đáp:

— Vâng, và tối nay con định về thủ thực với má. Vì mai mẹ anh Di lên đây.

Thanh thở dài. Vân hiểu đây là cái thở dài hờn trách.

— Con biết con có tội với má nhưng con yên trí má sẽ tha thứ cho con. Con muốn làm cho má ngạc nhiên. Và lại, anh Di là một người tốt chính, má cũng đã nhận thế.

Thanh nhìn Vân với đôi mắt hết sức buồn bã và thông thả buông từng tiếng một: Chậm quá rồi, con bảo má chậm quá.

Vân không kịp suy nghĩ thẳng thốt kêu: Sao mà chậm hờ má? sao mà chậm?

Thanh ôm đầu Vân đề nghị lên vai mình và áp má vào má Vân Thanh thư thả nói êm như mơn trớn:

— Con ơi! Má biết má sắp làm cho con đau đớn đây, nhưng con hiểu lòng cho má, con đau đớn một, thì má lại đau gấp mười. Con ơi! Trước khi con về đây má đã hứa gả con cho một người rồi. Con đã eo ví hôn-phu.

Thanh nói đến đây ngừng lại dò xét nét mặt Vân. Vân thêm thiếp trên vai mẹ. Và Thanh đã tưởng Vân ngắt đi nếu chẳng có dòng lệ rỉ rả chảy ướt cả má và hơi thở thồn thức của Vân bảo cho Thanh biết Vân vẫn tỉnh táo nghe lời Thanh nói. Thanh tưởng nên nói thế là vừa, bàn tay mềm nhẹ vuốt ve tấm vai rung động của Vân.

Lâu lắm Vân mới rên rỉ: Má ơi! Sao má không bảo con từ trước.

Đáng lẽ Thanh có thể vin vào lời trách ấy của Vân để bắt bẻ lại Vân sao đã dám lạm quyền mẹ tự tiện yêu Di và đã không thú thực ngay với mẹ từ trước. Nhưng Thanh khôn ngoan lắm. Người đàn bà ấy tưởng mình đang bố-tri thi hành một mưu kế đối với kẻ địch chứ không phải đối với con gái của mình.

(còn nữa)

TÁM TOA ĂN TRONG MỘT TUẦN LỄ MÙA HẠ

Thứ ba

SÁNG: Gỏi đu-đu, cà om, đậu kho nhồi thịt, canh bí nấu sườn.

CHIỀU: Trứng tráng với cà chua, cá lóc trộn sauce mayonnaise, thịt bò nướng chả ăn với salade, canh tôm nấu mồng tơi.

Gỏi đu-đu

Một quả đu-đu hơi vàng vàng chín. Gọt vỏ thái chỉ, bóp muối cho thật mềm, rửa kỹ, vắt ráo nước để lên đĩa, gỡ cho tơi ra. Vài chục con tôm con lóc. Hai lạng thịt ba chỉ lóc. Gỡ tôm, lấy dao chẻ làm hai bầy sang một bên, thịt lóc thái chỉ bầy sang một bên. Ở giữa bầy rau răm, rau thơm mùi băm nhỏ. Ăn với nước mắm dấm, tỏi, ớt, đường trộn đều.

Cà om

Sáu quả cà bát bỏ tư, ngâm trong nước. Nhắc chảo lên bếp cho vào chảo hai thìa mỡ, ba lạng thịt lợn thái mỏng xào qua với hành, song

cho vào bốn quả cà chua to thật chín, hai xu hoa hiên ngâm nước rửa sạch, và tất cả cà bát với vài chục miếng đậu phụ (tàu hũ) rán, thái bằng ngón tay một. Đổ vào cả một bát nước lá đậu um, cho nước mắm, muối, lúc gần ăn rắc lên cả một xu lạc rang đã nhỏ, một ít lá tía tô.

Trứng tráng với cà chua

Bốn quả cà chua to, bỏ hạt, thái giải bằng ngón tay, cho vào chảo xào qua một tý lấy ra ngay, để vào bát. Trộn vào trong bát cà, ba quả trứng gà hoặc trứng vịt tùy ý, đánh đều, cho nước mắm, đổ vào chảo tráng vừa vừa chín là được.

Cá lóc trộn sauce mayonnaise

Một con cá chừng một cân ta, làm sạch, hấp chín lấy ra để ráo nước. Gỡ lấy nạc. Khi gỡ bớt lại cái đầu, cái đuôi để riêng. Lấy sáu củ cà rốt, sáu củ khoai tây, sáu cây tỏi tây thái hạt lựu vuông bằng đầu ngón tay út, để riêng từng thứ một. Cho cà rốt vào nước sôi luộc trước hơi chín sẽ cho khoai, khoai gần chín cho tỏi vào luộc, tất cả vừa chín tới dừng nát, đổ ra để nguội. Bắc chảo lên bếp, cho vào chảo hai thìa mỡ, hay bơ và hành tỏi, phi thơm, cho cá vào xào chừng năm phút, lấy cá ra kéo cá nát, song cho cà rốt khoai vào xào với một tý muối, các thứ trộn đều, lại cho cá chung vào đảo lại tất cả. Súc ra đĩa, lấy thìa vun các thứ làm một con cá giả, lấy cái đầu và cái đuôi chắp vào, để nguội. Đánh sauce mayonnaise phiết lên lưng cá và chung quanh đĩa. Lấy cà rốt luộc chẻ hai, cắt như vây cá bầy lên trên. Chung quanh đĩa bầy lá persil.

Đánh sauce mayonnaise. Một lòng đỏ trứng gà thật tốt, để bên cạnh đĩa. Lấy rĩa khều một chút ra giữa đĩa đánh với dầu ăn. Dầu phải làm một cái nút chai có thể chảy thông thả từng giọt xuống. Đánh một chút dầu được, sẽ lấy tất cả trứng đánh dần, như thế sauce không hỏng.

Sauce tốt, sẽ đặc lại. Muốn cho sauce lỏng ra (khi nào dùng sauce để bắt chỉ) hãy cho vào sauce mấy giọt dấm bằng không thì thôi. Khi nào sauce được, cho vào sauce một tý muối, một chút tỏi băm nhỏ cho thơm.

Thịt bò nướng

Thịt bò thái miếng mỏng lấy sống dao dần qua. Ướp xả, ớt, tỏi, hành băm nhỏ với vài thìa mỡ nước, nước mắm. Kẹp gấp trên than hồng, vừa nướng vừa quạt cho khỏi hơi than, ăn độc. Nướng vừa vàng lấy ra. Khi ăn rắc lạc rang đã nhỏ, ăn nóng.

CHỮ MỚI! IN ĐẸP! GIÁ RẺ!

Bản-quán xin giới thiệu các ngài, nhà in Trung-Bắc Tân-Văn trước ở phố hàng Bông số 61-63, nay dọn lại số 107, phố hàng Buồm, Hanoi. Chuyên in các sổ sách, giấy má các nhà buôn, các báo-chí, các sách học các tiểu-thuyết bằng chữ Tây hay bằng chữ Quốc-ngữ. Công việc làm rất nhanh chóng. Bản-quán dọn nhà mới vừa sửa đổi các giá in không đâu rẻ bằng. Mong các ngài ở gần xa chiếu cố, bản-quán rất lấy làm đa-tạ.

Các ngài muốn cần hỏi gì về việc in xin viết thư cho ông:

== PHẠM HỮU-KHÁNH ==
Chủ nhà in Trung-Bắc Tân-Văn
Số 107, Phố hàng Buồm, Hanoi

行 銀

中 國

BANK OF CHINA

(Constitué par charte Spéciale du gouvernement Chinois)
Société Anonyme — Capital versé C. N. 40.000.000

AGENCE DE HAIPHONG

-- Téléphone 259 --
Adresse Télégramme: CENTROBANK
N° 72 PAUL BERT — HAIPHONG

SUCCURSALES & AGENCES

chine: Dans toutes les villes importantes
outre-mer: Londres, New-York,
Osaka, Singapour, Batavia, Rangoon,
N° 45 PAUL BERT — HANOI

CORRESPONDANTS DANS TOUTES LES PARTIES DU MONDE
Toutes opérations de Banque et de Bourse Vente et achat des dollars Chinois
Tranferts & Remises dans toutes les parties de la Chine

Pin « CON RÔNG »

CHẾ RIÊNG CHO CÁC
THUỘC - ĐỊA, LÀM TOÀN
BẢNG VẬT LIỆU CỦA PHÁP

ĐÃ TỐT LẠI BỀN LÂU

-- Bán tại: --
TẤT CẢ CÁC HIỆU LỚN

LIN - YE

1, Ruelle Jules d'abbadie
-- HAIPHONG --

OVERSEA SERVICE CORPORATION

HAIPHONG — 49, Henri Rivière — HAIPHONG

Téléphone N° 127

Điện - tín: OVERCORP

HEAD OFFICE

28 LEE YEEN ST EAST — HONGKONG

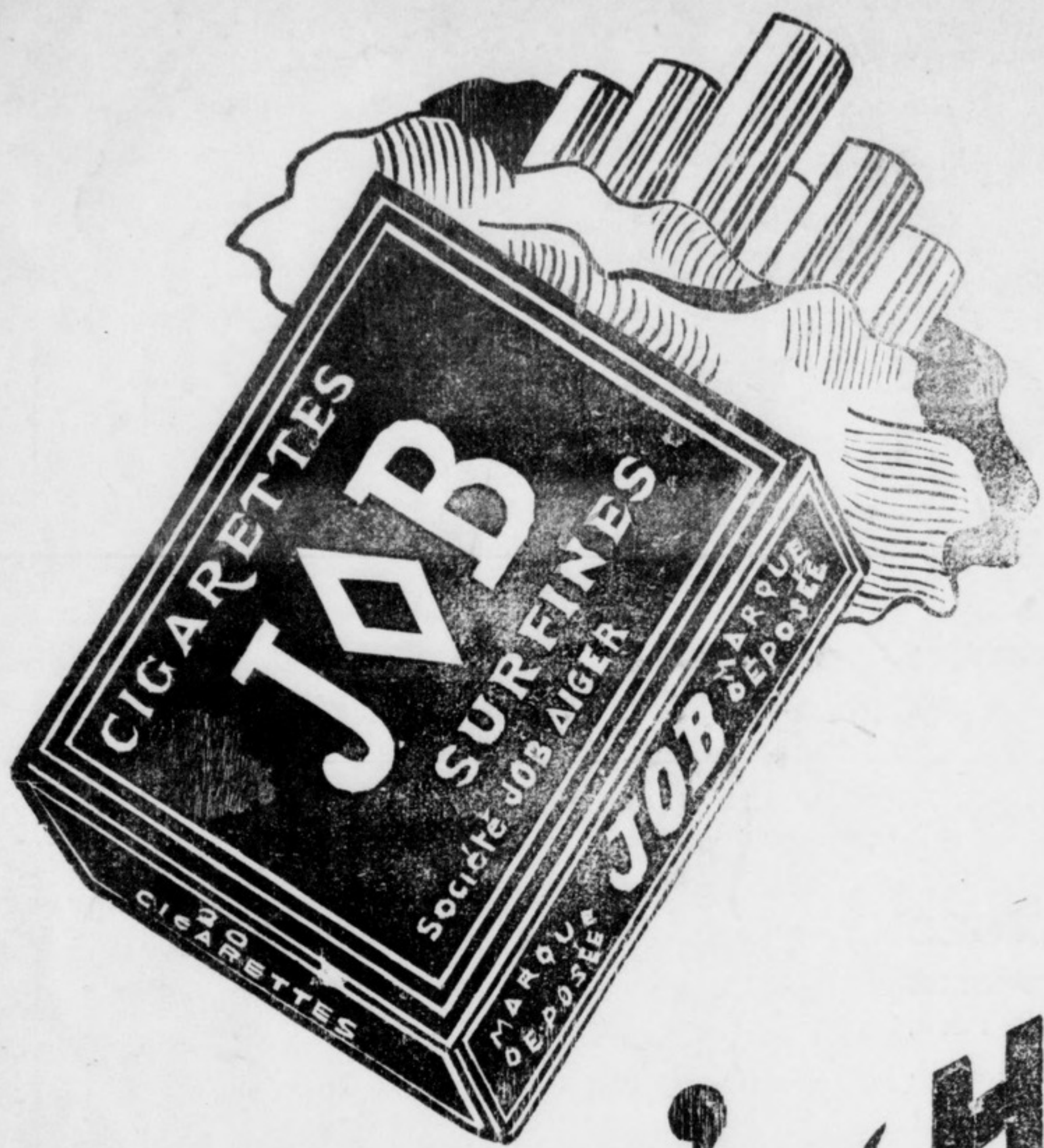
Téléphone N° 24560

Điện-tín: «OSERVICE» HONGKONG

4234 Hongkong

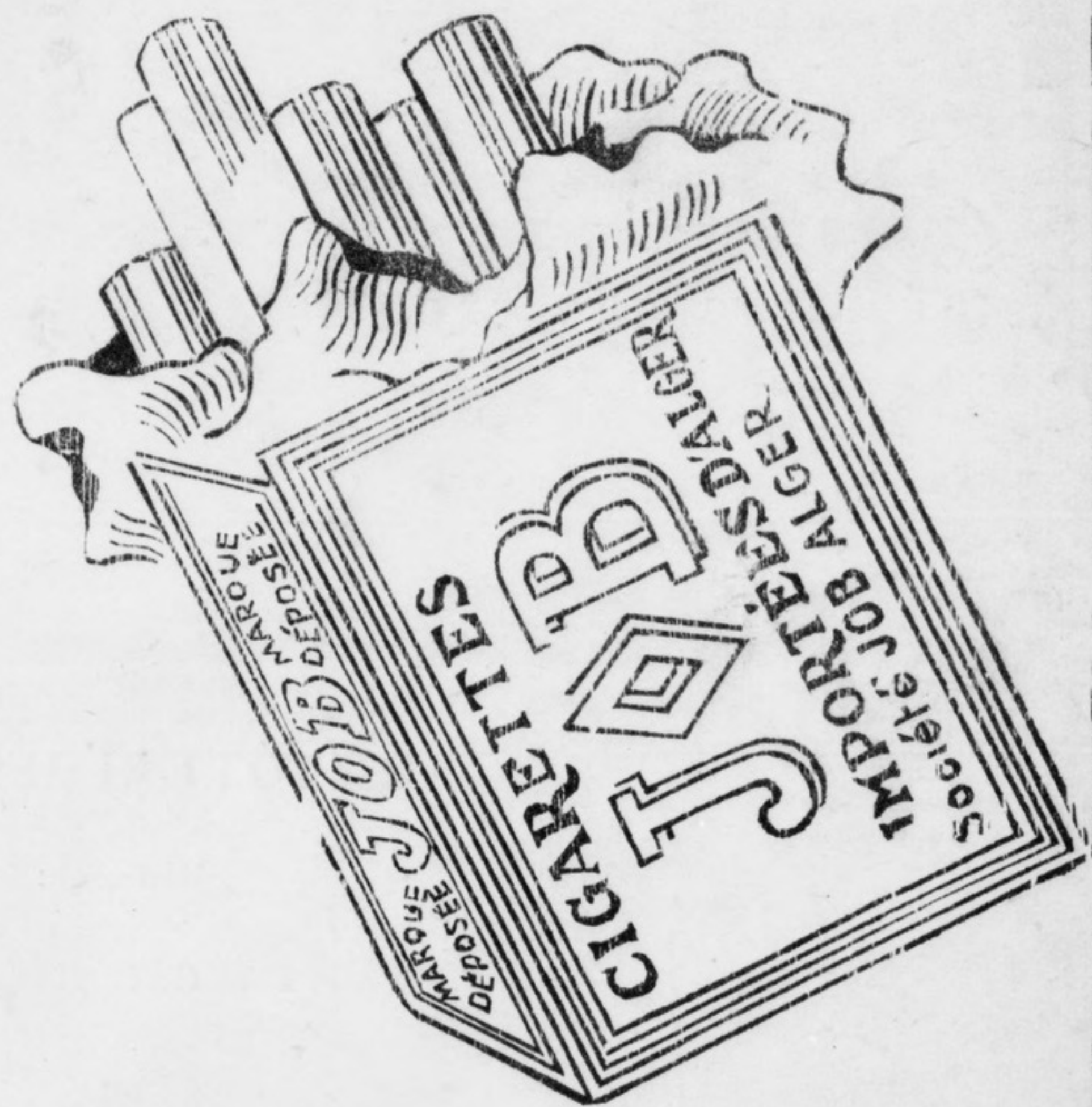
(HI-NGÁNH:

QUẢNG CHÂU VĂN - HANOI - ĐIỆN ĐIỆN - THƯỢNG HẢI -
QUẢNG ĐÔNG - NGÔ CHÂU - VĂN NAM PHỦ - TRUNG KHÁNH

gói đỏ (HAVANE) \$ 0,12

gói xanh \$ 0,06

TUYỂN BUÔN TẠI
XỨ AN-DÊ-RI